

ANALÝZA ÚZEMÍ SO ORP Slavkov u Brna

projektu
MAP IV rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna
CZ.02.02.XX/00/23_017/0008321

Únor 2025

Spolufinancováno
Evropskou unií

Obsah

Obsah	3
1. Úvod	5
2. Charakteristika správního obvodu ORP Slavkov u Brna	6
2.1. Počet obyvatel	7
2.2. Vzdělanost obyvatel a nezaměstnanost	9
2.3. Svazky obcí	10
3. SO ORP Slavkov u Brna – stručná charakteristika školství	11
3.1. Předškolní vzdělávání	11
3.2. Základní vzdělávání	14
3.3. Středoškolské vzdělávání	20
3.4. Základní umělecké a zájmové vzdělávání, školské služby	21
3.4.1. Základní umělecká škola	21
3.4.2. Dům dětí a mládeže	21
3.4.3. Školní družiny a školní klub	21
3.4.4. Podpora volného času	22
3.5. Aktivity škol a aktivity spolupráce	22
4. Existující strategické rozvojové a koncepční materiály pro SO ORP Slavkov u Brna	23
4.1. Strategie území SO ORP Slavkov u Brna na období 2015 až 2024	23
4.2. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Slavkovské bojiště	24
4.3. Strategie rozvoje mikroregionu Ždánický les a Politaví	25
4.4. Koncepce rozvoje školství ve Slavkově u Brna z pohledu zřizovatele 2022+	25
4.4.1. Oblast předškolního vzdělávání	26
4.4.2. Oblast základního vzdělávání	27
4.4.3. Oblast zájmového vzdělávání – ZUŠ a DDM	27
4.4.4. Výstupy koncepce	27
4.5. Programy rozvoje obcí v SO ORP Slavkov u Brna do roku 2028	27
4.6. Významné strategické dokumenty na úrovni ČR a Jihomoravského kraje	29
4.7. Témata existujících územních strategií	29
5. Proces místního akčního plánování rozvoje vzdělávání v SO ORP	32
5.1. MAP rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna	32
5.2. MAP II rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna	33
5.3. MAP III rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna	34
5.3.1. Projednání výstupů evaluace projektu MAP III včetně návrhů opatření ke zlepšení	35
5.4. MAP IV rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna	35

6.	Analýza výsledků dotazníkových šetření	37
6.1.	Dotazníkové šetření MŠMT	37
6.2.	Agregovaný seznam potřeb.....	40
6.2.1.	Sumarizace informací získaných o mateřských školách v roce 2022.....	40
6.2.2.	Sumarizace informací získaných o základních školách v roce 2022	41
7.	Vymezení a analýza prioritních oblastí.....	43
7.1.	Úvodní analýzy pro povinná témata.....	43
7.2.	Aktuální verze analýz pro jednotlivé oblasti.....	46
8.	Přílohy.....	52
9.	Seznam použitých zkratk	64
10.	Seznam tabulek, grafů a obrázků	65
11.	Seznam příloh	66

1. Úvod

Projekt MAP, tzn. Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna, je zaměřen na vybudování funkčního partnerství pro koncepční rozvoj předškolního, základního, zájmového a neformálního vzdělávání v území SO ORP Slavkovu u Brna.

Místní akční plánování v území ORP Slavkov u Brna probíhá prostřednictvím projektů MAP I–III od roku 2016. Do jeho realizace je zapojeno 23 mateřských a základních škol ze všech 18 obcí SO ORP Slavkov u Brna. S klíčovými aktéry a zainteresovanými stranami segmentu vzdělávání řeší MAP společné plánování, implementaci a hodnocení vzdělávání a vzdělávacího procesu v kontextu klíčových témat OP VVV, resp. OP JAK (dotační programy v gesci MŠMT).

Tato analýza je zpracována v rámci projektu MAP IV. Jeho záměrem je přispívat ke zlepšování kvality vzdělávání, sdílení dobré praxe a plnění priorit a cílů společného Strategického rámce MAP. Dokument je aktualizací relevantních informací a dat pro rok 2024 a představuje analytický základ pro nastavení priorit a cílů Strategického rámce MAP pro období 2025+.

Použité informace a data vycházejí zejména z následujících zdrojů:

- data existující pro SO ORP Slavkov u Brna (zdroje dat: MŠMT ČR, MěÚ Slavkov u Brna, Český statistický úřad, PAQ Research),
- dotazníkové šetření MŠMT pro potřeby MAP,
- vlastní šetření na mateřských a základních školách v SO ORP Slavkov u Brna,
- metaanalýza existujících strategických dokumentů z oblasti vzdělávání s vazbou do území SO ORP Slavkov u Brna.

Dokument byl zpracován za přispění realizačního týmu MAP IV, odborných stanovisek expertů pracovních skupin MAP IV a prošel veřejným připomínkováním. Finální verze dokumentu byla schválena Řídícím výborem MAP IV v dubnu 2025.

2. Charakteristika správního obvodu ORP Slavkov u Brna

Správní obvod má rozlohu 157,7 km² a zahrnuje 18 obcí. Přirozeným a historicky daným centrem oblasti je město Slavkov u Brna.

Abecední seznam obcí: Bošovice, Heršpice, Hodějice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Hrušky, Kobeřice u Brna, Křenovice, Lovčičky, Milešovice, Němčany, Nížkovice, Otnice, Slavkov u Brna, Šaratice, Vážany nad Litavou, Velešovice, Zbýšov.¹

K 1. lednu 2024 žilo na území SO ORP 25 060 obyvatel. Správní obvod spadá do území okresu Vyškov, kraje Jihomoravského.

Obrázek 1: Mapa SO ORP Slavkov u Brna

¹ Seznam všech obcí v ORP – viz příloha 1

2.1. Počet obyvatel

Seznam obcí podle počtu obyvatel:

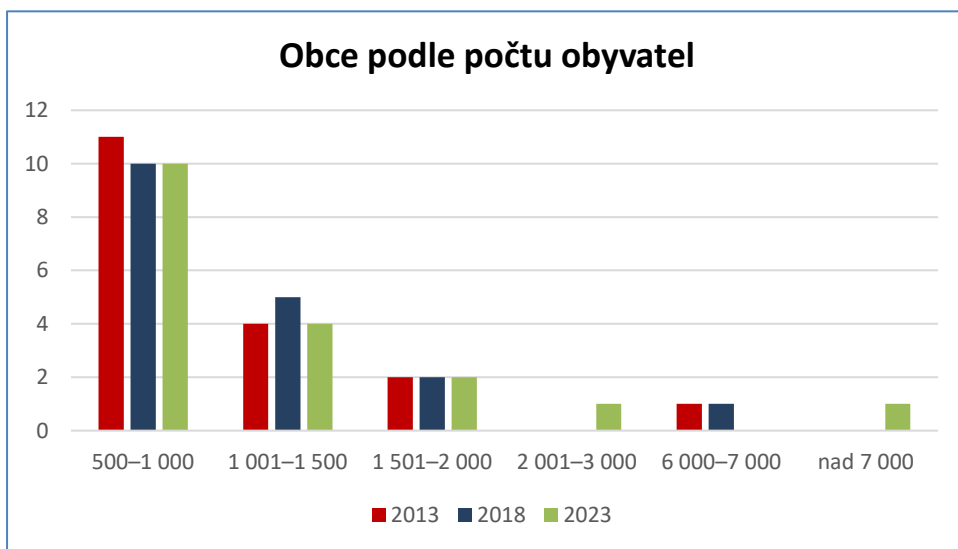
500–1 000 obyvatel: Heršpice, Hostěrádky-Rešov, Hrušky, Kobeřice u Brna, Lovčičky, Milešovice, Němčany, Nížkovice, Vážany nad Litavou, Zbýšov

1 001–1 500 obyvatel: Bošovice, Hodějnice, Šarátice, Velešovice

1 501–2 000 obyvatel: Holubice, Otnice

2 001 – 3 000 obyvatel: Křenovice

nad 7 000 obyvatel: Slavkov u Brna

Graf 1: Členění obcí podle počtu obyvatel – 2013, 2018 a 2023²

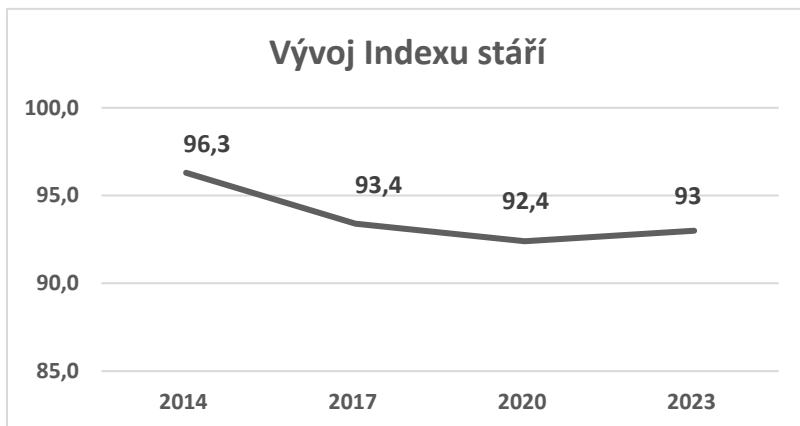
Celkový počet obyvatel v území vzrostl od roku 2013 přibližně o 3 000. Růst je způsobený především celkem stabilním počtem narozených dětí a také pozitivním přírůstkem obyvatelstva stěhováním ve městě Slavkov u Brna (o 945 obyvatel) a v některých obcích, z nichž největší nárůst za dané období vykazují obce Holubice (o 758 obyvatel), Hodějnice (o 179), Křenovice (o 162), Heršpice (o 151 obyvatel), Lovčičky a Zbýšov (téměř o 140 obyvatel). Podle prognóz bude počet obyvatel růst i v následujících letech; záleží na realizaci developerských projektů v některých obcích a ve městě Slavkov u Brna.

Počet obyvatel v jednotlivých obcích k 1. 1. 2024 a vývoj od roku 2013 zobrazuje příloha č. 2.

V SO ORP roste podíl počtu obyvatel ve věkové kategorii 0–14 let, která tvoří 19,5 % z celkového počtu obyvatel (k 31. 12. 2022). V jednotlivých obcích se poměr této věkové kategorie k celkovému počtu obyvatel pohybuje v rozmezí od 14 do 22 %.

Průměrný věk obyvatel v oblasti k 1. 1. 2024 je 40,6 let. Průměrný věk žen i mužů je dlouhodobě nižší než průměrné hodnoty České republiky (42,8) i Jihomoravského kraje (42,7).

² Stav vždy k 1. lednu v roce, zdroj: ČSÚ - www.czso.cz

Index stáří (tj. počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let) měl v SO ORP k 31. 12. 2023 hodnotu 93. Tedy na 100 dětí do 15 let připadá 93 seniorů starších 65 let. Jeho vývoj od roku 2014 zobrazuje graf 2.

Graf 2: Vývoj indexu stáří³

Počet narozených dětí v ORP Slavkov u Brna v posledních deseti letech pohybuje ročně v rozmezí od 240 do 310. Situaci v oblasti ukazuje graf 3. Vývoj porodnosti není ale ve všech obcích stejný.

Graf 3: Počet narozených dětí v ORP Slavkov u Brna, 2013–2023⁴

Otázkám demografického vývoje v SO ORP jako celku i v jednotlivých obcích je třeba věnovat dostatečnou pozornost, zejména ze strany zřizovatelů škol. Údaje o porodnosti budou sloužit jako datový základ prognóz vývoje počtů dětí a žáků pro vstup do mateřských a základních škol.

Demografové z Českého statistického úřadu připravili projekci obyvatelstva do roku 2050⁵, podle níž měl počet obyvatel Jihomoravského kraje růst do roku 2021. Do roku 2014 se na přírůstku obyvatel

³ Stav vždy k 1. lednu v roce, zdroj: ČSÚ - www.czso.cz

⁴ Zdroj: ČSÚ – www.czso.cz

⁵ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xb/projekce_obyvatel_do_roku_2050

podílela jak migrace, tak přirozený přírůstek. V dalším období (tedy i v současnosti) byl předpokládán pouze přírůstek obyvatel zásluhou stěhování.

Předpoklady založené na budoucím vývoji plodnosti, úmrtnosti a migrace, kdy měl být růst počtu obyvatel Jihomoravského kraje po dosažení stavu 1,17 milionu v roce 2021 vystřídán populačním úbytkem, se nenaplnily. Počet obyvatel v Jihomoravském kraji nadále roste. Analogicky lze předpokládat přibližně stejný populační vývoj jako v kraji také v SO ORP Slavkov u Brna, a to především díky migraci. Není vyloučeno, že do projekce mohou zasáhnout neočekávané vnější vlivy, které mohou předpokládaný vývoj značně změnit. Je ovšem nutné počítat s meziročním poklesem porodnosti, který se v současné době pohybuje v naší republice kolem 8 procent.

2.2. Vzdělanost obyvatel a nezaměstnanost

Úroveň vzdělání obyvatelstva ve věku nad 15 let v SO ORP Slavkov u Brna se od jihomoravského i celostátního průměru liší jen nepatrně. Vyšší je počet osob se středoškolským vzděláním (bez maturity i s maturitou). Naopak nižší je počet osob s ukončeným vysokoškolským vzděláním; Jihomoravský kraj jako celek má vyšší počet vysokoškolsky vzdělaných osob i ve srovnání s celou Českou republikou.

Tabulka 1: Vzdělanostní charakteristika – stav v roce 2021⁶

Oblast	Obyvatelstvo ve věku 15+ celkem	Nejvyšší ukončené vzdělání						
		bez vzdělání	základní	střední včetně vyučení	úplné střední	vyšší odborné	vysokoškolské	nezjištěno
ORP Slavkov u Brna	19 551	0,33 %	12,13 %	34,70 %	30,20 %	1,52 %	17,00 %	4,12 %
Jihomoravský kraj	1 003 977	0,49 %	12,06 %	30,10 %	30,34 %	1,51 %	20,70 %	4,80 %

Zdroj: ČSÚ - www.czso.cz

SO ORP Slavkov u Brna je územím s nižší mírou nezaměstnanosti (2,7 %) ve srovnání s celorepublikovým průměrem i s ostatními správními obvody Jihomoravského kraje.⁷

Sociálně vyloučené lokality jsou oblasti, ve kterých mají obyvatelé omezený přístup ke vzdělání, sociálních službám, na trh práce. To vše má vliv také na kvalitu vzdělávání dětí. Správní obvod Slavkov u Brna k takové lokalitě nepatří.

Řadu relevantních indikátorů, které mohou mít vliv například na vzdělávací úspěšnost dětí, sledují také analytické zprávy PAQ Research. Jejich přehled zobrazuje příloha 3.

⁶ Vzdělanostní charakteristika vychází z definitivních výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021

⁷ Zdroj: MPSV – veřejná databáze září 2024

2.3. Svazky obcí

Obce z území SO ORP Slavkov u Brna spadají do území MAS Slavkovské bojiště a do území dobrovolného svazku obcí Ždánický les a Politaví (DSO). Rozložení zachycuje následující tabulka.

Tabulka 2: Příslušnost obcí v MAS a DSO

ORP	Obce		MAS	Dílčí části DSO
Slavkov u Brna	Bošovice	Lovčičky	Slavkovské bojiště	Ždánický les
	Heršpice	Milešovice		
	Kobeřice u Brna	Nížkovice		
	Hodějnice	Otnice		Politaví
	Holubice	Slavkov u Brna		
	Hostěrádky-Rešov	Šaratice		
	Hrušky	Vážany nad Litavou		
	Křenovice	Velešovice		
	Němčany	Zbýšov		

Zdroj: vlastní zpracování

V únoru 2021 byla podepsána smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí Dr. Václava Kounice. Svazek byl založen za účelem řešení problémů v oblasti školství, výstavby a provozu nové spádové základní školy, zajišťování podmínek povinné školní docházky dětí, a to především dětí s místem trvalého pobytu na území členských obcí svazku. Smlouvu podepsali starostové obcí Heršpice, Hodějnice, Kobeřice u Brna, Nížkovice, Němčany, Slavkov u Brna a Vážany nad Litavou. Později byla za člena svazku přijata také obec Velešovice.⁸

Cílem a úkolem DSO Dr. Václava Kounice je vybudovat chybějící kapacity, které jsou potřebné pro zajištění kvalitní výuky na základních školách ve Slavkově u Brna. Hlavním smyslem této spolupráce je:

dosáhnout na dostatečný počet učeben pro kmenové třídy, odborné předměty a dělenou výuku,
 snížit průměrné počty žáků ve třídách,
 vytvořit potřebné zázemí pro pedagogy a ostatní zaměstnance školy,
 umožnit žákům i dostupnost uměleckého a zájmového vzdělávání, prostory pro družiny a školní kluby.

⁸ Zdroj: www.dsokounic.cz

3. SO ORP Slavkov u Brna – stručná charakteristika školství⁹

3.1. Předškolní vzdělávání

Ve všech 18 obcích ORP Slavkov u Brna se nachází mateřská škola¹⁰. Tyto mateřské školy poskytují dětem péči v celodenním provozu.

V 6 obcích jsou zřízeny samostatné mateřské školy, jejichž zřizovatelem je obec (Hodějice, Hostěrádky-Rešov, Lovčičky, Slavkov u Brna – MŠ Zvídálek, Vážany nad Litavou, Zbýšov).

Ve Slavkově u Brna se nachází Křesťanská mateřská škola Karolínka; zřizovatelem je Československá provincie Chudých školských sester Naší Paní, kterou navštěvují jak děti ze Slavkova u Brna, tak děti mimoslavkovské.

Dvanáct mateřských škol je spojeno se školou základní; zřizovatelem je vždy obec.

Celkem se ve správním obvodu nachází 19 mateřských škol.

Alternativní předškolní vzdělávání nabízely ve školním roce 2023/2024 následující soukromé subjekty, dětské skupiny:

ABC Montessori školička pro děti od 18 měsíců do 3 let (Slavkov u Brna),

Lesní školka Pampeliška pro děti od 2,5 do 6 let (Slavkov u Brna),

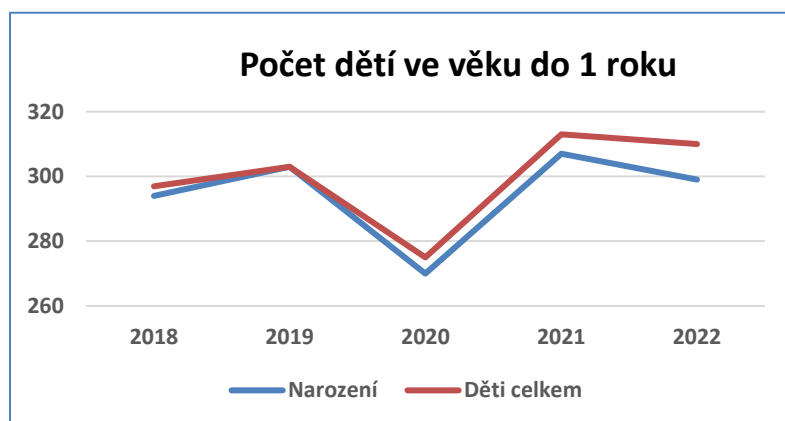
Monty klub – soukromá školka pro děti od 2,5 let (Slavkov u Brna),

Elánek I a II – dětská skupina (Slavkov u Brna)

Školička Kulíšek (Slavkov u Brna)

DS Jdeme do světa pro děti od 2 do 6 let (Slavkov u Brna)

Počet narozených dětí v SO ORP Slavkov u Brna se v posledních deseti letech pohybuje v rozmezí od 260 do 310. Pro naplněnost mateřských škol je ale důležitá nejen porodnost, ale také počet dětí ve věku do 6 let, které se do obcí stěhují především v souvislosti s realizací developerských projektů.

Graf 4 ukazuje celkový počet dětí ve věku do jednoho roku v obcích SO ORP v jednotlivých letech období 2018–2022 ve srovnání s celkovým počtem narozených dětí v tomto období. Rozdíl, který ale není velký, je způsobem především migrací rodin.

Graf 4: Počet dětí ve věku do 1 roku v SO ORP Slavkov u Brna, 2018–2022¹¹

⁹ Pokud není uvedeno jinak, vztahují se údaje ke školnímu roku 2023/2024

¹⁰ Seznam všech mateřských škol v ORP – viz příloha 4

¹¹ Zdroj: vlastní zpracování

Děti jsou do mateřských škol přijímány s přihlédnutím ke stanoveným kritériím jednotlivých subjektů (trvalý pobyt v obci, věk dítěte). Mezi nepřijatými jsou tedy jak děti, které nesplňují daná kritéria, tak v některých obcích již i děti, které je splňují. Problémy jsou také s umísťováním dětí do předškolního zařízení v průběhu školního roku (důvodem je například přistěhování rodiny do obce).

Ve školním roce 2023/2024 navštěvovalo mateřské školy v SO ORP celkem 934 dětí (nárůst o 13 dětí ve srovnání se školním rokem 2022/2023) ve 44 třídách (nárůst o dvě třídy).

Bylo zaznamenáno 107 žádostí o přijetí dětí, jimž nebylo vyhověno. Zvýšení zájmu o umístění dětí v zařízeních evidovala v posledních třech školních obdobích téměř 80 % škol, zvýšený je také zájem o přijetí dětí z jiných obcí. Přibližně polovinu z nepřijetí ve školním roce 2023/2024 tvořily děti mimo spádový obvod (51), dále také děti mladší tří let (29). Obdobný stav je očekáván i v několika dalších letech ve Slavkově u Brna při realizaci developerských projektů. V některých obcích je předpokládán pokles zájmu, který souvisí s nižší porodností (např. Hostěrádky-Rešov) a také s navýšením kapacity (počtu tříd) ve školkách – např. Šaratice, Bošovice, Holubice, Velešovice.

Dle platné legislativy o předškolním vzdělávání se třída mateřské školy naplňuje do počtu 24 dětí. Na výjimku udělenou zřizovatelem lze mít ve třídě až 28 dětí. O tuto žádalo v průběhu posledních deseti let více než polovina mateřských škol v SO ORP. Počet dětí ve třídách se snižuje zařazením dvouletých dětí do výuky, případně dětí s vyšším stupněm podpůrných opatření. Kapacita tříd se také odvíjí od jejich velikosti, proto některé MŠ mají kapacitu pro třídu například pouze 20 dětí.

Ve většině obcí SO ORP Slavkov u Brna se do povinné předškolní docházky zapojilo sto procent dětí; v několika obcích se vyskytují rodiny, které děti do předškolního vzdělávání nepošílají. Důvodem je například individuální vzdělávací plán dítěte. Ve školním roce 2023/2024 bylo v obcích správního obvodu 8 dětí s individuálním vzděláváním dle školského zákona (§ 34b).

S proměnou společného vzdělávání v naší republice se stále častěji setkáváme také v mateřských školách s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, s dětmi nadanými, s dětmi s odlišným mateřským jazykem. Jejich počty se v mateřských školách v SO ORP každoročně mění.

Do mateřských škol byly také ve školním roce 2023/2024 zapsány děti různých národností; jejich počet se každoročně pohybuje kolem pěti procent z celkového počtu dětí. Mateřské školy uvádí, že mají pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem dostatečné podmínky; občasným problémem u některých národností je jazyková bariéra (v mnoha případech u rodičů) a odlišné sociální zvyklosti rodin.

Děti se zdravotním handicapem jsou vzdělávány v několika mateřských školách; jedná se o diabetes, logopedické a komunikační vady i o postižení kombinovaná (tělesné a mentální). Dotčené školky ve většině případů mají dostatek kompenzačních pomůcek a hraček pro tyto děti, ve školkách pracují asistentky.

Mateřská škola Zvídálek ve Slavkově u Brna nabízí jednu speciální třídu pro 17 dětí s logopedickým zaměřením.

Odklad povinné školní docházky se v průměru ve školkách v SO ORP pohyboval v roce 2022 kolem 16,5 procent z celkového počtu dětí nastupujících do 1. ročníku základní školy. Dle vedoucích pracovníků mateřských škol se počet odkladů každoročně mírně zvyšoval. Větší množství odkladů vedlo v některých školkách také k tomu, že následně chyběla místa pro nově přijímané děti. Připravované

změny ze strany MŠMT umožní odklady pouze ve výjimečných případech, a to pouze pro děti s dlouhodobým závažným onemocněním nebo středně těžkým až mentálním postižením.

Mateřské školy v území se v minulosti potýkaly s nerovnoměrnou naplněností. Jednalo se například o přeplněnost školek ve Slavkově u Brna a na straně druhé byly nenaplněné kapacity v menších obcích. Tento jev se v posledních třech letech eliminuje, rodiče jsou ochotni vozit své děti do vzdálenějších obcí, případně do mateřských škol mimo SO ORP Slavkov u Brna.

Průměrný počet dětí ve školním roce 2023/2024 na jednu třídu byl přibližně 21; celková naplněnost mateřských škol v SO ORP je v tomto období zhruba 96 %.

Všechny již uvedené důvody (např. zvyšování počtu obyvatel, velký počet odkladů školní docházky, snižování kapacity mateřských škol v důsledku vzdělávání dětí s OMJ, dětí s podpůrnými opatřeními vyššího stupně) vedou k situaci, že zájem o předškolní vzdělávání ve Slavkově u Brna a v některých obcích převyšuje možnosti kapacity školek.

Ve školním roce 2024/2025 se počet mateřských škol v SO ORP měnit nebude. Řešením situace s nedostatkem míst v některých mateřských školách jsou uskutečněné, případně realizované přístavby s navýšením kapacity (Slavkov u Brna + 2 oddělení, Šaratice +1 oddělení, Bošovice +1 oddělení, Velešovice +1 oddělení, Otnice +1 oddělení). Situace byla vyřešena v obci Holubice. Kapacita mateřské školy je v obci s masivní výstavbou nyní dostačující – ve školním roce 2024/2025 byla umístěna do nově postavené budovy. Celkově má tedy mateřská škola v obci šest tříd (čtyři třídy v nové budově, jednu třídu v pronajatých prostorách bytového domu, od školního roku 2023/2024 je v obci jedna třída lesní mateřské školy Holubinky).

Pro přístavby, rekonstrukce budov zřizovatelé využívali vlastní zdroje, ale také různé dotační tituly. Kapacita mateřských škol je řešena také v dalších obcích – v Heršpicích, v Hodějicích.

Město Slavkov u Brna realizuje z pozice zřizovatele v roce 2024 projekt rozšíření kapacity MŠ Zvídálek. Projekt s podporou EU zajistí dostatečné navýšení maximální kapacity o 53 dětí. Z důvodů rekonstrukce prostor na Kolářkově náměstí se v květnu 2024 otevřelo druhé odloučené pracoviště mateřské školy Slovanská 1692 se dvěma třídami. Tyto prostory má město v pronájmu. Celková maximální kapacita míst v mateřské škole je 208 dětí, počet tříd je 8, z toho je jedna třída logopedická.

Ve školním roce 2023/2024 pracovalo v mateřských školách 95 pedagogických pracovníků a 14 asistentů. Ve sledovaném období nedocházelo k většímu nárustu počtu pedagogických pracovníků, ten vždy odpovídá počtu oddělení v MŠ. Proto je také počítáno s navýšením pedagogických pracovníků ve školním roce 2024/2025 (např. v souvislosti se zvýšením počtu tříd v MŠ Šaratice, Holubice, následně ve Slavkově u Brna). Počet asistentů se odvíjí od potřeb MŠ. Pracovní kolektivy doplňují nepedagogičtí pracovníci – někteří z nich jsou současně zaměstnanci spojených základních škol.

Vybavenost mateřských škol se stále liší, ale celkově je na velmi dobré úrovni. Důvodem odlišnosti je mimo jiné také umístění mateřských škol; některé školky jsou zřízeny v samostatných areálech, jiné v budovách společně se základní (neúplnou) školou a mohou využívat její zařízení. Velmi kvalitně a moderně jsou vybaveny nově zřizované třídy. Kromě tříd a heren mají MŠ k dispozici ložnice, školní zahrady nebo dvorky s herními prvky. Stravování dětí je řešeno různým způsobem podle konkrétních prostorových možností (samostatná školní kuchyně a jídelna, kuchyně společná se základní školou, případně dovoz jídla ze základní školy nebo soukromé firmy). Pro pohybovou aktivitu jsou využívána vlastní hřiště, nebo hřiště základních škol.

Technický stav mateřských škol se stále liší, a to v souvislostech s již uvedenými rekonstrukcemi prostor v některých obcích. Školy po rekonstrukci mají výrazně lepší stav. V některých mateřských školách proběhly v posledních třech letech opravy. Jednalo se především o rekonstrukce technického zázemí, střechy, fasády, umývárny pro děti, výměnu dveří, úpravu zázemí pro zaměstnance. Opravy jsou prováděny dle potřeb škol a záměrů obcí, většinou z rozpočtu zřizovatele. Strategický rámec MAP – seznam investičních priorit – obsahuje i nadále potřebu některých zřizovatelů rekonstrukce, oprav mateřských škol, případně dalších venkovních úprav (např. v obci Hodějice, Heršpice, Lovčičky, Zbýšov, Hrušky, Němčany, Slavkov u Brna, Holubice), a to vždy v souvislosti s potřebami obcí a cíli vzdělávání v území.

Zřizovatelé mateřských škol znají technický a kapacitní stav budov a vybavení; snaží se situaci společně s vedením škol řešit. Problémem ve většině obcí je nedostatek financí pro plánovanou rekonstrukci.

Školní vzdělávací programy mateřských škol vychází z RVP PV a konkrétních podmínek škol. Dětem jsou nabízeny během dne různé aktivity, například plavecký výcvik (na většině školek), logopedie, různé kroužky pro předškoláky (keramický, taneční, hudební, anglický jazyk). Přechod dětí z mateřské školky do školy základní podporují na většině školek edukativně-stimulační skupiny pro předškoláky, kterých se zúčastňují také rodiče dětí. Časté jsou vzájemné návštěvy předškoláků a prvňáčků, společné akce obou typů škol, osvědčila se práce s pracovními listy pro předškoláky dle RVP, konzultace školní zralosti dětí s rodiči, přednášky pro rodiče. Ukázky některých aktivit přináší příloha 11.

3.2. Základní vzdělávání

Základní školy jsou zřízeny ve 14 z 18 obcí SO ORP. Zřízeny nejsou v obcích Hostěrádky-Rešov, Lovčičky, Vážany nad Litavou a Zbýšov. Děti z těchto obcí dojíždí od 1. ročníku do úplných základních škol v SO ORP. Dopravní obslužnost je dobrá. Rozložení zobrazuje tabulka 3; na žádost rodičů dochází ke změnám v umístění jednotlivců (toto není do tabulky zaneseno).

Tabulka 3: Dojíždění dětí do 1. ročníků ZŠ

Obce bez ZŠ	Obce se ZŠ, do kterých děti dojíždí
Vážany nad Litavou	Slavkov u Brna, Křenovice
Zbýšov	Šaratice
Hostěrádky-Rešov	Šaratice
Lovčičky	Otnice

Zdroj: vlastní zpracování

V území se celkově nachází 16 základních škol.¹² Jedná se o 5 škol úplných, 10 škol neúplných (zřizovateli těchto škol jsou obce) a o 1 školu základní, jejímž zřizovatelem je Jihomoravský kraj (Základní škola a praktická škola, Slavkov u Brna, p. o.).

Město Slavkov u Brna je zřizovatelem dvou úplných základních škol (ZŠ Komenského, ZŠ Tyršova), které nejsou spojeny s mateřskou školou. Úplné základní školy se kromě Slavkova u Brna nachází v obcích Křenovice, Otnice a Šaratice.

¹² Celkový přehled všech základních škol v ORP Slavkov u Brna – viz příloha 5

Z analýzy stavu vyplývá, že převažují malé a velmi malé školy, tj. školy s počtem žáků do 150. Jedná se o školy malotřídní – viz tabulka 4.

Tabulka 4: Jednotlivé ZŠ podle charakteristik MŠMT, podle počtu žáků

Charakteristika	Počet žáků	Obce, ve kterých se školy nachází	Počet škol
velmi malá škola	do 50	Heršpice, Hrušky, Kobeřice, Milešovice, Němčany, Nížkovice,	6
malá škola	51–150	Bošovice, Hodějnice, Holubice, Velešovice, Slavkov (Malinovského)	5
středně velká škola	151–300	Křenovice, Šaratice	2
velká škola	301–500	Slavkov (ZŠ Tyršova), Otnice	2
velmi velká škola	501 a více	Slavkov (ZŠ Komenského)	1

Zdroj: MěÚ Slavkov u Brna, stav – školní rok 2023/2024

Ke změně v počtu základních škol došlo v SO ORP ve školním roce 2012/2013, kdy byla zastavena činnost neúplné základní školy v obci Vážany nad Litavou z důvodu nenaplnění tříd. Od té doby nedošlo k žádným změnám.

Od školního roku 2007/2008 do roku 2010/2011 byl evidován úbytek žáků. V úplných základních školách tak docházelo ke snižování počtu paralelních tříd. Od školního roku 2010/2011 se počet žáků ve školách opět pozvolna zvyšuje. Ve školním roce 2023/2024 se ve 121 třídách devíti ročníků základních škol vyučuje 2 529 žáků (stav ke 30. 9. 2023).

Tabulka 5: Kapacita jednotlivých škol v obcích SO ORP

Základní škola	Typ školy	Kapacita	Základní škola	Typ školy	Kapacita
Bošovice	Malotřídní	90	Němčany	Malotřídní	70
Heršpice	Malotřídní	50	Nížkovice	Malotřídní	70
Hodějnice	Malotřídní	90	Otnice	Úplná	420
Holubice	Malotřídní	156	Slavkov, Komenského	Úplná	775
Hrušky	Malotřídní	60	Slavkov, Tyršova	Úplná	520
Kobeřice	Malotřídní	70	Šaratice	Úplná	310
Křenovice	Úplná	308	Velešovice	Malotřídní	90
Milešovice	Malotřídní	40	Celkem – SO ORP		3 038

Zdroj: <https://isv.gov.cz/rssz/prehled>

Za období od roku 2020 do roku současnosti se celkový počet žáků navýšil přibližně o 6 %. Došlo k navýšení počtu paralelních tříd v úplných základních školách, ale také ke zvýšení průměrného počtu žáků v jednotlivých třídách všech škol (tedy i malotřídních).

Rejstříková kapacita základních škol v SO ORP 3 038 dětí¹³ je v současné době dostačující; celková naplněnost základních škol je přibližně 83 %. (Vyšší je procento naplněnosti úplných základních škol).

¹³ Zdroj: <https://isv.gov.cz/rssz/prehled>

Rejstříkové kapacity škol mohou být zavádějící; údaje nebyly v databázi škol například upravovány v souvislosti s přeměnou některých kmenových tříd na odborné učebny (v současné době jsou ale některé z nich opět využívány jako kmenové). Je také nutno uvažovat s počty žáků v jednotlivých ročnících, s jejich převísem. Dle vyjádření vedoucích pracovníků je možné počítat s kapacitou přibližně o 15 % nižší.

Neúplné základní školy (malotřídní) jsou zřízeny v 10 obcích. Jedná se o školy s alespoň dvěma třídami, ve kterých se vzdělávají společně děti různých ročníků I. stupně základní školy.

Počet neúplných základních škol a jejich tříd ve školním roce 2024/2025 zobrazuje tabulka 6. Základní škola Hodějice již řadu let kooperuje se Základní školou a Mateřskou školou Němčany; díky této spolupráci se daří zajistit naplněnost tříd v obou školách.

Tabulka 6: Neúplné základní školy v ORP

Obec		Třídy					
		Počet	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída
1	Heršpice	4	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. a 5. ročník	×
2	Bošovice	4	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	×
3	Kobeřice u Brna	3	1. a 2. ročník	3. ročník	4. a 5. ročník	×	×
4	Milešovice	2	1. a 2. ročník	3. a 4. ročník	×	×	×
5	Němčany	2	2. ročník	3. ročník	×	×	×
6	Nížkovice	3	1. ročník	2. a 3. ročník	4. a 5. ročník	×	×
7	Velešovice	3	1. a 2. ročník	3. a 4. ročník	5. ročník	×	×
8	Hrušky	2	1. a 3. ročník	2. a 4. ročník	×	×	×
9	Hodějice	3	1. ročník	4. ročník	5. ročník	×	×

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce není uvedena ZŠ Holubice – v uvedeném školním roce došlo k rozšíření prvostupňové školy o postupně se rozrůstající druhý stupeň a základní škola má poprvé šestý ročník. V dalších letech se bude druhý stupeň doplňovat, až dojde k úplnému rozšíření na devítiletou základní školu. Ve školním roce vznikly dvě paralelní první třídy.

V průběhu roku 2022 vydalo Město Slavkov u Brna obecně závaznou vyhlášku o vytvoření školského obvodu pro Základní školu Tyršova a o vytvoření společného školského obvodu Základní školy Komenského Slavkov u Brna s jednotlivými obcemi a městem Slavkov u Brna. Řeší docházku dětí do uvedené školy, a to od 1. ročníku (Vážany nad Litavou), od 5. ročníku (Heršpice), případně od ročníků II. stupně (Hodějice, Holubice, Kobeřice u Brna, Velešovice, Němčany, Nížkovice). Smlouvy jsou uzavírány na dobu určitou. Tabulka 7 zobrazuje spádovost škol v SO ORP Slavkov u Brna. Dle požadavků rodičů a naplněnosti škol se mohou vyskytnout výjimky.

Tabulka 7: Rozložení spádovosti – dojíždění do základních škol od 6. (5.) ročníku

ZŠ města Slavkov u Brna				ZŠ Křenovice	ZŠ Otnice
Němčany	Kobeřice	Nížkovice	Holubice	Hrušky	Bošovice
Hodějvice	Heršpice	Velešovice			Milešovice

Zdroj: vlastní zpracování

Při plánování celkové kapacity škol v SO ORP je nutné počítat s nárůstem počtu dětí jako celku. Situace se liší v různých obcích. Specifickým případem je město Slavkov u Brna (spádově pro žáky II. stupně několika obcí) a obec Holubice (s vysokým přírůstkem obyvatel).¹⁴

Podle údajů demografické studie¹⁵ odhadovaného počtu žáků základních škol ve Slavkově u Brna a výpočtu jejich nutné kapacity v období do roku 2028 (i dále) je uvažováno s tím, že tyto školy bude navštěvovat:

100 % dětí ve věku 6–14 let s bydlištěm Slavkov u Brna a Vážany nad Litavou (celá školní docházka),
0 % dětí ve věku 6–10 let (I. stupeň) s bydlištěm ve spádových obcích,
100 % dětí ve věku 11–14 let (II. stupeň) s bydlištěm ve spádových obcích.

Tabulka 8 zobrazuje případný vývoj počtu žáků základních škol ve Slavkově u Brna (viz dané podmínky). Počítá s několika variantami:

Základní varianta, tj. výstavba ve stávající zástavbě v členských obcích svazku a dostavba již schválených projektů

Reálná varianta, tj. varianta základní společně s třetinou rozsahu developerského projektu S1 (směr Němčany)

Vysoká varianta, tj. základní varianta a celý projekt S1

Maximální varianta, tj. varianta vysoká a projekty Cihelna a Slavkov jih

Tabulka 8: Případný vývoj počtu žáků ve slavkovských školách

Počet žáků ve školách ¹⁶	Situace	Prognóza				
	2022	2024	2028	2032	2036	Nárůst (2022 a 2036)
základní varianta	1 156	1 173	1 273	1 264	1 218	62
reálná varianta	1 156	1 173	1 355	1 435	1 456	300
vysoká varianta	1 156	1 194	1 414	1 606	1 792	636
maximální varianta	1 156	1 194	1 504	1 829	2 117	961

Zdroj: Koncepce rozvoje školství ve Slavkově u Brna

Otázkám demografického vývoje a kapacity základních škol je proto potřeba věnovat i nadále zvýšenou pozornost.

¹⁴ Řešeno v kapitole 4.4 a 4.5

¹⁵ Demografická studie Slavkov u Brna – červen 2021

¹⁶ Žáci z obcí DSO Dr. V. Kounice

Po ukončení základní docházky mají žáci základních škol možnost pokračovat ve středoškolském vzdělávání na Střední škole Slavkov – Austerlitz (dřívější název - Integrovaná střední škola Slavkov u Brna) – jediné střední škole v SO ORP, dále v SO ORP Bučovice (Gymnázium a obchodní akademie Bučovice), SO ORP Vyškov (Gymnázium a Střední odborná škola zdravotnická a ekonomická Vyškov, Střední škola ekonomiky a podnikání Vyškov, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Vyškov) a na dalších školách různého zaměření, které nabízí krajské město Brno a jeho okolí.

Ve školním roce 2022/2023 ukončilo povinnou školní docházku na školách Slavkovska v 9. ročníku celkem 263 žáků, v 8. ročníku 4 žáci. Žáci 5. ročníků mají možnost přechodu na nižší stupeň gymnázia v Bučovicích i v dalším městech. Počet těchto odcházejících žáků se v posledních letech ustálil; ve školním roce 2022/2023 se jednalo o 25 žáků (tj. přibližně 12 % z celkového počtu žáků 5. ročníků). Ze sedmého ročníku odešli na gymnázium 2 žáci.

Ve školním roce 2023/2024 pracovalo v základních školách SO ORP celkem 212 vyučujících; z toho 37 mužů – tj. 22,2 % (na I. stupni 14, na II. stupni 23). Ve vedoucích funkcích (tj. ředitelé, zástupci škol) pracuje 7 mužů. Ve třídách působilo 54 asistentů pedagoga, 1 asistentka ve třídě přípravné.

Zřizovatelé znají technický a kapacitní stav budov; snaží se situaci společně s vedením škol řešit a plánují případné rekonstrukce a úpravy budov i okolí škol. V období 2017–2024 se jednalo například o opravy fasády budovy a její izolace, zateplení půdních prostor v ZŠ Hodějice; o rekonstrukce učeben, vstupu do školy s bezbariérovým přístupem, úpravu prostor pro dílny (ZŠ Otnice); půdní vestavbu pro nové učebny (ZŠ Šaratice), přístavba školy (ZŠ Křenovice). Větší úpravy a rekonstrukce probíhaly také na školách ve Slavkově u Brna. Většina škol se také ve sledovaném období věnovala postupné obnově vybavení kmenových i odborných učeben, obnově ICT. Strategický rámec MAP – seznam investičních priorit – zahrnuje i nadále potřeby z území, nutnost rekonstrukce, oprav základních škol, případně venkovních prostor a vybavení (např. v obci Nížkovice, Heršpice, Bošovice, Šaratice, Holubice, Hodějice, Kobeřice u Brna, Hrušky, Němčany, Otnice, Velešovice, Město Slavkov u Brna).

Školy disponují odpovídajícím vybavením pro výuku; kromě kmenových tříd s certifikovaným nábytkem mají vyučující na různých školách k dispozici také specializované učebny. Jedná se například o učebny jazykové, počítačové učebny, laboratoře a fyzikální pracovny, školní dílny. Školy mají k dispozici vlastní hřiště, tělocvičny, zahrady, případně využívají zdarma zařízení obcí. Vybavení a možnosti specializovaných učeben a ostatních školních prostor závisí na konkrétních finančních možnostech zřizovatelů a prostorových možnostech základních škol.

V zařízení školního stravování se uskutečňuje stravování žáků a pracovníků škol. Zařízení jsou většinou koncipována jako školní kuchyně s jídelnou. V několika základních školách SO ORP slouží také jako školní kuchyně pro mateřské školy, kde jsou umístěny pouze výdejny. Vyskytuje se také situace opačná (ZŠ a MŠ Hrušky). Děti a zaměstnanci Základní školy Tyršova Slavkov u Brna využívají ke stravování školní jídelnu Základní školy Komenského Slavkov u Brna – kapacita 1 450 obědů. Ve školním roce 2023/2024 došlo k rekonstrukci školní kuchyně na ZŠ Komenského. Ve školním roce 2024/2025 bude do provozu uvedena jídelna a výdejna pro děti I. stupně přímo na ZŠ Tyršova.

Stravování ve školách je na kvalitní úrovni; obnova vybavení školních kuchyní a jídelen probíhá průběžně dle potřeb. V průběhu sledovaného období došlo v několika školách k navýšení kapacity stravování (ZŠ a MŠ Holubice, Základní škola Komenského Slavkov u Brna).

Školní vzdělávací programy základních škol vychází z RVP ZV a konkrétních podmínek škol. V současné době je připravována revize RVP ZV. Školy se při úpravách budou řídit harmonogramem MŠMT ČR (ve školním roce 2027/2028 se podle nových RVP ZV začne povinně učit v prvních a šestých ročnících).

Žákům jsou v rámci výuky nabízeny dle možností školy (převážně na II. stupni) různé volitelné předměty; např. konverzace v cizím jazyce, dramatický kroužek, počítačová grafika, matematické a přírodovědné semináře, sportovní hry, sborový zpěv, náboženství. V rámci výuky školy organizují pro žáky I. stupně plavecký výcvik a školu v přírodě, pro žáky II. stupně lyžařský výcvikový kurz, sportovní a adaptační pobyty. Široká je také nabídka mimoškolních aktivit pro žáky neúplných i úplných základních škol. V nabídce se objevují např. keramický, počítačový, taneční, dramatický kroužek, výuka hry na flétnu, sportovní hry, deskové hry. Vedoucí kroužků jsou z řad pedagogických pracovníků, případně z externích dobrovolníků. Aktivita školních družin a klubů jsou popsány v kapitole 3.4.

Od června 2016, kdy byla vyhlášena výzva „Šablony pro MŠ a ZŠ I“ v rámci OP VVV, mají školy možnost zapojovat se do šablonových projektů. Většina škol využila různé typy šablon (pro mateřské školy, základní školy, školní družiny) – nyní v rámci Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK). Díky tomu bylo podpořeno inkluzivní vzdělávání, byla zkvalitněna výuka, pedagogové mohli profesně růst, byly zatraktivněny volnočasové aktivity dětí/žáků a v neposlední řadě byly zkvalitněny vztahy mezi školou, rodiči a komunitou. Školy se zapojují také do dalších projektů.

Od 1. září 2021 mohou děti s doporučeným odkladem školní docházky navštěvovat na Základní škole Komenského Slavkov přípravnou třídu základní školy. Kapacita této třídy je 15 dětí. Všechny děti mají tuto docházku doporučenu školským poradenským zařízením. Třída má vypracován svůj vlastní výukový plán, ve třídě pracuje také asistentka pedagoga. Účelem je připravit žáky na přechod do základní školy a minimalizovat riziko školní neúspěšnosti. Přípravné třídy základních škol by se měly od 1. září 2029 zrušit. Vzhledem k tomu, že tou dobou budou už výrazně omezeny odklady, nebudou v podstatě potřeba. Děti by měl dostatečně připravit na školu poslední, povinný ročník mateřské školy.

Na školách pracují výchovní poradci a školní metodici prevence pro 1. i 2. stupeň. Školy se věnují žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, kteří představují přibližně 11 % z celkového počtu žáků z SO ORP. Výchovní poradci se společně s vedením škol, s metodiky primární prevence a se všemi pedagogy zaměřují v průběhu roku zejména na řešení problémů dětí, profesionální orientaci žáků, evidenci a integraci žáků se specifickými poruchami učení, na řešení patologických jevů v kolektivech dětí, na pomoc rodičům při zvládnutí problémů dětí a na spolupráci s vnějšími subjekty (pedagogicko-psychologickými poradnami). Při základních školách v ORP nejsou zřízeny speciální třídy. Na dobré úrovni je spolupráce škol se zástupci Odboru sociálních věcí Města Slavkov u Brna.

Tabulka 9: Specializované činnosti na základních školách v SO ORP

Pozice		Počet
Školní psycholog		2
Speciální pedagog		2
Specializace	Učitel – koordinátor informačních a komunikačních technologií	10
	Učitel – výchovný poradce	16
	Učitel – metodik prevence sociálně patologických jevů	5
	Učitel – koordinátor ŠVP	3
	Učitel – činnost v oblasti environmentální výchovy	1

Zdroj: MěÚ Slavkov u Brna

Počty dalších pedagogických pracovníků a vyučujících vykonávajících ve školním roce 2023/2024 specializované činnosti ukazuje tabulka 9.

Ve školním roce 2022/2023 navštěvovalo základní školy 63 dětí 11 národností (z toho 37 žáků bylo z Ukrajiny). Ne všechny školy mají pro jejich vzdělávání dostatečné podmínky a vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem ztěžuje nedostatek učebních materiálů pro některé národnosti, nedostatek asistentů, v některých případech také nemožnost zajistit tlumočníka k psychologickému vyšetření (např. pro dítě z Thajska). Problémem bývá i nespolupracující rodina, odlišné vzdělávání a studijní návyky v původní zemi. Jedná se o děti z těchto států: Slovensko, Bulharsko, Maďarsko, Litva, Ukrajina, Moldavsko, Thajsko, Uganda, Vietnam, Polsko, Rumunsko. Situace s počty této skupiny dětí zůstává pro následující školní roky obdobná.

Dvě základní školy v SO ORP byly zařazeny mezi určené základní školy k poskytování bezplatné přípravy žáků cizinců. Jedná se o Základní školu Komenského Slavkov u Brna a Mateřskou školu a Základní školu Heršpice.

Na velmi dobré úrovni je spolupráce mateřských a základních škol (viz příloha 11). V průběhu roku školy společně pro předškoláky a jejich rodiče připravují různé aktivity, které dětem usnadní přechod z mateřské školy na základní.

Specifické vzdělávání poskytuje Základní škola a praktická škola, Slavkov u Brna, příspěvková organizace. Škola je určena pro děti, které nestačí tempu vyučování běžných základních škol. Dává prostor rodičům rozhodnout se, kde bude jejich dítě vzděláváno a jak se bude rozvíjet jeho osobnost. Ve škole jsou 4 třídy základní školy, kde se vyučuje dle minimálních výstupů, třída pro děti s autismem, 2 třídy základní školy speciální, 2 oddělení školní družiny a střední škola – praktická škola jednoletá. Zřizovatelem školy je Jihomoravský kraj. Kapacita základní školy je 74 žáků, střední školy 12, školní družiny 20.

3.3. Středoškolské vzdělávání

Středoškolské vzdělávání zajišťuje v oblasti Střední škola Slavkov – Austerlitz (do roku 2024 název Integrovaná střední škola Slavkov u Brna) s širokou nabídkou studijních i učebních oborů. Zřizovatelem školy s kapacitou 852 žáků je Jihomoravský kraj. Škola nabízí obory z oblastí:

gastronomie a turismus (maturitní obor hotelnictví, učební obory cukrář, kuchař – číšník – také zkrácené studium)

technické a řemeslné učební obory – mechanik a opravář motorových vozidel, truhlář (oba také ve zkráceném studiu)

veřejnosprávní činnost

nástavbové studium podnikání

Žáci základních škol v SO ORP Slavkov u Brna po ukončení školní docházky využívají nabídku středoškolského vzdělávání zejména v krajském městě Brně, v Bučovicích, ve Vyškově.

3.4. Základní umělecké a zájmové vzdělávání, školské služby

3.4.1. Základní umělecká škola

Na území SO ORP Slavkov u Brna působí Základní umělecká škola Františka France ve Slavkově u Brna, jejímž zřizovatelem je Město Slavkov u Brna. Poskytuje základní umělecké vzdělávání v oblasti hudební (s individuální výukou), výtvarné a taneční pro žáky ve věku od 5 do 18 let. Vzdělávání probíhá v budově ve Slavkově u Brna, kde je sídlo školy, ale také v místech dalšího vzdělávání (Kobeřice u Brna, Holubice, Otnice, Křenovice). Nejvyšší povolený počet žáků je 542. Pracovní kolektiv tvoří 21 pedagogů a 3 nepedagogičtí pracovníci. Zřizovatel školy společně s jeho vedením plánoval pro období 2017–2020 jak stavební úpravy školy (výstavba tanečního sálu, šatny a prostor pro taneční soubor), tak nákup vybavení (např. hudební nástroje, počítače, ozvučení souboru). Stavební úpravy se neuskutečnily.

Žáci jsou ke studiu všech oborů přijímáni na základě úspěšně vykonaného přijímacího řízení. Studium probíhá ve 3 stupních:

Přípravné studium ke vzdělávání – nejvýše dva ročníky – určeno žákům od 5 let

Základní studium I. stupně – 7 ročníků – určeno žákům od 7 let

Základní studium II. stupně – 4 ročníky – určeno žákům od 14 let

Tabulka 10: Počet žáků ZUŠ ve školním roce 2023/2024

Obor	Počet žáků	Počet pedagogů
Taneční	109	1
Výtvarný	139	2
Hudební	240	18
Celkem	488	21

Zdroj: MěÚ Slavkov u Brna

3.4.2. Dům dětí a mládeže

Volnočasové aktivity a vzdělávání pro děti do 15 let poskytuje Dům dětí a mládeže ve Slavkově u Brna. Aktivity probíhají celoročně. Zájmové vzdělávání v DDM se uskutečňuje pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností, příležitostnou zájmovou a tematickou rekreační činností, táborovou činností, organizací soutěží. Pravidelná činnost kroužků probíhá ve školním roce, o prázdninách je dětem nabídnuta možnost letních aktivit (např. příměstský tábor, letní tábor). V nabídce více než 40 kroužků jsou kroužky sportovní, tvořivé, přírodovědné, s polytechnickým, jazykovým zaměřením, aktivity pro rodiče s dětmi.

Ve školním roce 2023/2024 navštěvovalo 38 zájmových útvarů DDM 417 dětí; z toho 41 dětí více než jeden kroužek týdně. Personálně činnost zajišťují 3 interní zaměstnanci a 11 externích zaměstnanců pracujících na dohodu o provedení práce. Celkem se během školního roku uskutečnilo 8 příměstských táborů a 1 pobytová akce.

3.4.3. Školní družiny a školní klub

Činnost školních družin, jako školských zařízení pro výchovu žáků mimo vyučování, je organizována při všech 15 základních školách v SO ORP Slavkov u Brna.

Činnost družin je různorodá; od pravidelných zájmových, rekreačních, vzdělávacích činností až po odpočinek, relaxaci a přípravu na vyučování. S postupným zvyšováním počtu žáků na 1. stupni škol vzrůstá zájem rodičů o umístění dětí v družinách. V posledních letech vzrostl počet míst (oddělení), rozšířil se provoz na čas před vyučováním. Počet oddělení ve školních družinách se ve sledovaném období osmi let zvýšil o 11 (školní rok 2015/2016 – 22 oddělení, 2022/2023 – 33). K nárůstu došlo ve školách v Křenovicích, Slavkově u Brna, Šaraticích, Hodějicích, Holubicích i dalších obcích. S tím souvisí také nedostatečné prostory pro školní družiny v některých školách. Ve většině škol jsou totiž tyto umístěny do kmenových tříd a školy jsou nuceny řešit různé problémy s tím spojené. Vyhovující prostory pro školní družinu má například škola v Kobeřicích u Brna.

Při Základní škole Komenského Slavkov u Brna je zřízen školní klub. Jeho činnost je určena pro žáky 2. stupně i žáky stupně 1., kteří nejsou přihlášení do školní družiny. Klub je umístěn v budově školy a nabízí různé zájmové kroužky (např. keramický, divadelní, dramatický, sportovní gymnastiku – přípravku, florbal, golf, Teamgym). Zájmové vzdělávání ve školním klubu zajišťují plně kvalifikovaní pedagogové školy, případně externí pracovníci. Školní klub využívá všechny prostory základní školy.

3.4.4. Podpora volného času

V území SO ORP pracují také neziskové organizace, které se věnují dětem a mládeži, organizují jejich volnočasové aktivity v různých oborech a mimoškolní vzdělávání. Zástupci těchto zájmových organizací (spolků) jsou také členy platformy projektů místního akčního plánování (řídící výbor, pracovní skupiny). Jedná se především o následující spolky:

KOS Křenovice, z.s. - Křenovice

Centrum Ententyky, z.s. – Heršpice

Rodinné centrum Domeček Křenovice, z.s. – Křenovice

Mateřské centrum ABC Baby – Slavkov u Brna

Zbýšovský Domeček z.s. – Zbýšov

3.5. Aktivity škol a aktivity spolupráce

V průběhu realizace projektu se v území uskutečnilo ve vzdělávání velké množství aktivit pro různé cílové skupiny. Jedná se o organizované MAP v rámci implementace, ale také o aktivity škol i aktivity spolupráce.

Aktivity škol jsou realizovány uvnitř zařízení s cílem podpory vzdělávání žáků i pedagogických pracovníků. Aktivity spolupráce mezi školami, školami a dalšími subjekty podporují řešení problémů v území, sdílení dobré praxe, zapojují do procesu vzdělávání různé subjekty v území i mimo něj.

Příloha 11 přináší přehled některých aktivit obou typů.

4. Existující strategické rozvojové a koncepční materiály pro SO ORP Slavkov u Brna

Pro správní území ORP Slavkov u Brna existují následující významné strategie, které se mimo jiné věnují oblasti školství a vzdělávání. Tyto dokumenty a řešení představují vždy velmi důležitý náhled na sledovanou problematiku, ale také dokládají důležitost vzdělávání v řešeném území. Některým z těchto dokumentů se věnují následující kapitoly.

4.1. Strategie území SO ORP Slavkov u Brna na období 2015 až 2024

Strategie vznikla v roce 2015 a v oblasti školství vycházela většinou z údajů školního roku 2012/2013. Věnovala pozornost analýze různých dotčených skupin, popisovala jejich očekávání, rizika spojená s těmito skupinami, způsoby komunikace a příslušná opatření. (Jednalo se o děti v MŠ a žáci v ZŠ, pedagogové a další zaměstnanci školských zařízení, rodiče dětí v MŠ, rodiče se zájmem o MŠ nebo ZŠ, představitelé obcí, ve kterých jsou i nejsou školy, ostatní zřizovatelé škol, partneři škol, představitelé SO ORP, Jihomoravský kraj, stát a média.)

Ze souhrnu výsledků analytické části vznikla SWOT analýza školství v rámci SO ORP Slavkov u Brna vycházející z údajů školního roku 2012/2013.

Nejvýznamnější riziko evidentně představoval nepříznivý demografický vývoj, který se týkal především počtu dětí spojených s nedostatečnými kapacitami školských zařízení.

Tabulka 11: SWOT analýzy školství – strategie školství 2015–2024

Silné stránky	Slabé stránky
Relativně dobré rozmístění škol v regionu (MŠ v každé obci) Spolupráce mezi obcemi pro udržitelnost ZŠ (Němčany a Hodějovice) Klesající počet nekvalifikovaných pedagogů Dobrá spolupráce s obecními úřady – velký zájem udržet ZŠ v obci Dopravní dostupnost spádových obcí	Jedná se o malé obce, převážně do 1 500 obyvatel (kromě Slavkova) Stav budov a příslušenství (nedostatečné vybavení, stav hřišť a tělocvičen) Administrativní zátěž Naplněnost většiny ZŠ
Příležitosti	Hrozby
Spolupráce při optimálním naplnění v rámci spádových obcí Společné aktivity (např. sportovní, vědomostní soutěže, aj.) Čerpání prostředků z OP a jiných zdrojů Podpora nadaných žáků Služby veřejnosti (stravování, vzdělávací aktivity) Koordinace ŠVP a spolupráce mezi školami	Nepříznivý demografický vývoj Nedostatek financí na provoz a investice Legislativní změny Nezájem rodičů o umístění do konkrétní MŠ/ZŠ Kvalita pedagogů Konkurence škol

Zdroj: Strategie území správního obvodu ORP Slavkov u Brna

Ve druhém pololetí roku 2014 byla zpracována vize a návrhová část dokumentu, byly definovány problémové okruhy.

Vize: Všechny obce regionu mají dostupné kapacitně i kvalitativně vyhovující předškolní a základní vzdělávání, doplněné širokou nabídkou mimoškolních aktivit, jak pro děti a mládež, tak i pro širokou veřejnost.

Vznikla také vize meziobecní spolupráce a fokusní skupiny, které se věnovaly problémovým oblastem:

Problémová oblast č. 1 – Nedostatečná kapacita školských zařízení

Problémová oblast č. 2 – Nedostatečný rozvoj školních i mimoškolních aktivit v rámci regionu

Pro období roku 2016–2017 byl následně zpracován Akční plán rozvoje území správního obvodu ORP Slavkov u Brna. Byl sestaven zásobník projektů, který pro oblast školství obsahoval sedm cílů v obou problémových oblastech s určením nositelů těchto projektů, jejichž realizace se předpokládala v letech 2016 až 2024.

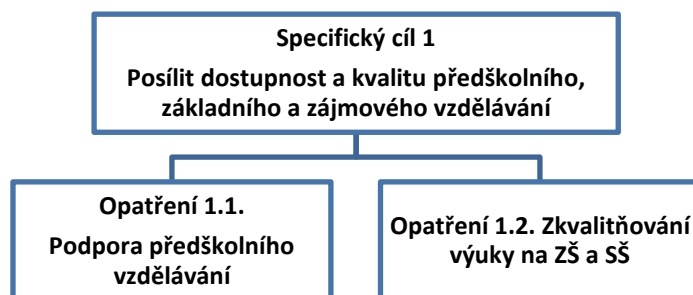
4.2. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Slavkovské bojiště

V oblasti působí Místní akční skupina Slavkovské bojiště, jejíž území je v současné době tvořeno 45 obcemi. Zahrnuje také všechny obce SO ORP Slavkov u Brna¹⁷

V roce 2021 byla vypracována Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2021–2027 jako hlavní nástroj pro podporu rozvoje území MAS v daném programovém období EU a pro uplatnění komunitně vedeného místního rozvoje, která na navazovala na strategie předcházející.

Součástí dokumentu je také analýza rozvojových potřeb a potenciálu MAS Slavkovské bojiště věnující se potřebě „rozvoj kvalitního vzdělávání“. Dětem a mládeži do 18 let se dokument věnuje také v potřebách s označením „zkvalitnění volnočasové infrastruktury“ a „posílení rodinného a komunitního života“.

Na základě těchto analýz vznikly strategické cíle a opatření, ze kterých vybíráme pouze ty, které se týkají oblasti školství, vzdělávání a mimoškolní činnosti dětí. Celé znění dokumentu je zveřejněno na webu MAS Slavkovské bojiště.¹⁸

Graf 5: MAS Slavkovské bojiště – cíle a opatření

Opatření jsou zaměřena na:

zvyšování kvality předškolního vzdělávání formou navyšování kapacit těchto zařízení,

¹⁷ Viz tabulka 3

¹⁸ <https://slavkovskebojiste.cz/wp-content/uploads/2021/10/Koncep%C4%8Dn%C3%AD-%C4%8D%C3%A1st-SCLLD-MAS-Slavkovsk%C3%A9-boji%C5%A1t%C4%9B-v2.pdf>

na vzdělávání žáků ve vazbě na klíčové kompetence, které hraje důležitou roli v dalším vzdělávání a následně lepším uplatnění na trhu práce.

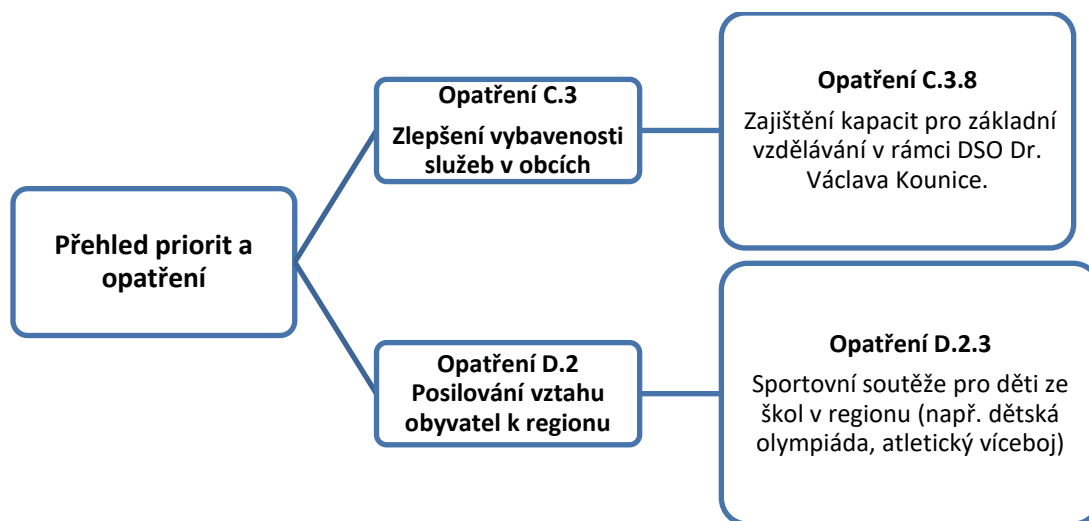
Opatření zahrnují kromě budování, rekonstrukci odborných učeben také budování zázemí pro pedagogické pracovníky, věnuje se sociální inkluzi.

Specifický cíl 3 – Zlepšit podmínky pro trávení volného času, cestovní ruch – má potenciální vazbu na oblast neformálního vzdělávání v území. Podporované aktivity jsou zde zaměřeny na různé oblasti (doučování, motivační semináře pro děti a mládež v rámci komunitních aktivit na venkově, pořízení vybavení pro spolkovou činnost, aj.).

4.3. Strategie rozvoje mikroregionu Ždánický les a Politaví

Obce SO ORP Slavkov u Brna jsou součástí dobrovolného svazku obcí Ždánický les a Politaví, který vznikl v roce 1995. Celkově má svazek v současné době 27 obcí ze dvou okresů.

Návrhová část pracuje s vizemi a cíli mikroregionu. Vize mikroregionu zachycuje jeho žádoucí budoucí stav; jedná se o rozvoj území mikroregionu a o rozvoj svazku jako organizace. Jednotlivá opatření strategie se týkají různých oblastí; vybíráme pouze ty, které se týkají oblasti školství, vzdělávání a mimoškolní činnosti dětí (aktivity budou průběžně upřesňovány).

Graf 6: DSO Ždánický les a Politaví – cíle a opatření

4.4. Koncepce rozvoje školství ve Slavkově u Brna z pohledu zřizovatele 2022+

Město Slavkov u Brna zajišťuje ze zákona vzdělávání a školské služby pro děti s místem trvalého pobytu ve městě. Je zřizovatelem dvou základních škol, mateřské školy, základní umělecké školy a domu dětí a mládeže. Tradičně po mnoho desetiletí se vzdělávají na 2. stupni základních škol i děti z okolních obcí – Heršpice, Hodějice, Holubice, Kobeřice u Brna, Němčany, Nížkovice, Vážany nad Litavou a Velešovice.

V roce 2020 byla zpracována pro Slavkov u Brna a stávající „spádové obce“ demografická studie, která zahrnovala uvažovanou bytovou výstavbu v nejbližších letech. Výsledky této studie předpokládají nárůst počtu žáků na základních školách oproti současnému stavu až o 500 žáků. Zastupitelstva jednotlivých obcí tuto nastávající skutečnost projednala s tímto výsledkem:

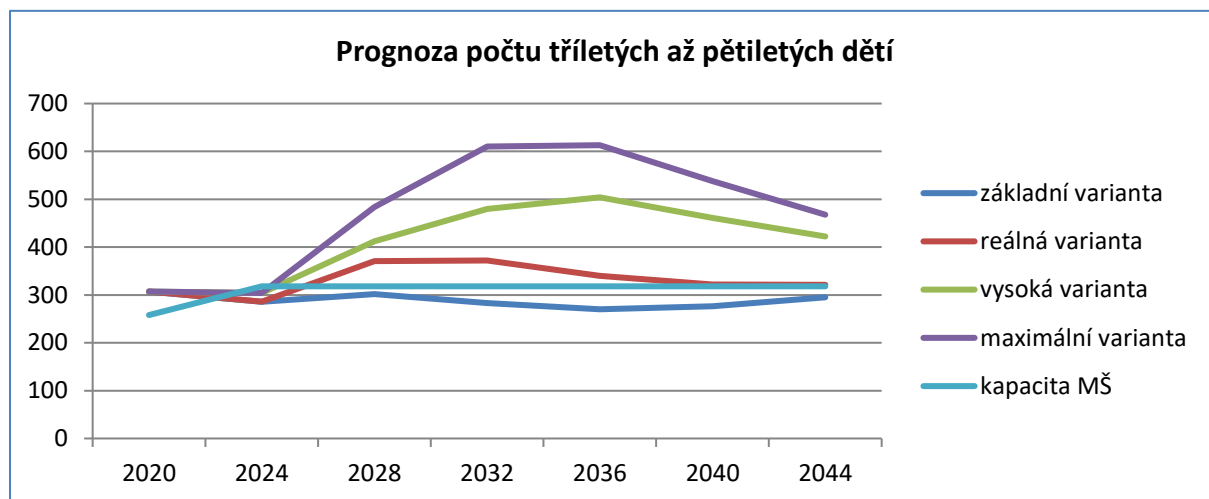
Založení Dobrovolného svazku obcí Dr. Václava Kounice, jehož účelem je plnění úkolů v oblasti školství, zejména pak výstavby a provozu nové základní školy a následné plnění úkolů v oblasti školství a zajišťování podmínek povinné školní docházky dětí, a to dětí s místem trvalého pobytu na území členských obcí.

Obce Holubice a Velešovice budou řešit zvýšení kapacity přístavbou školy v Holubicích.

Kapacity pro předškolní vzdělávání si řeší obce svazku samostatně.

4.4.1. Oblast předškolního vzdělávání

Oblast předškolního vzdělávání ve Slavkově u Brna je řešena v několika variantách, které závisí na developerské výstavbě ve městě. Počty dětí ve věku 3–5 let při základní variantě, tj. dokončení současných stavebních projektů, zůstanou spíše na stejné úrovni. Bude-li zahájena developerská výstavba jakéhokoli rozsahu začnou se počty dětí cca po sedmi letech od dostavby bytů navyšovat.¹⁹

Graf 7: Slavkov u Brna – prognóza počtu tříletých až pětiletých dětí ve Slavkově u Brna²⁶

Pozn. Varianta reálná představuje dokončení rozestavěných projektů s první etapou výstavby na rozvojových plochách S1 (severovýchodní část katastru města – směr Němčany). Varianta vysoká zahrnuje kompletní zástavbu na plochách S1. Maximální varianta navíc zahrnuje uvažované projekty „Cihelna“ a bytovou výstavbu v jižní části města v dosavadní průmyslové zóně.

Opatření pro oblast předškolního vzdělávání

Realizovat připravované investice do přístavby a rekonstrukce areálu MŠ Zvídálek na Kolářkově náměstí – navýšení kapacity o pavilon pro 50 dětí.

Připravit záměr využití sousední budovy ve vlastnictví města pro mateřskou školu. Takto by se doplnil stávající areál MŠ a vytvořil prostor navýšení o dalších 40–50 dětí.

Udržovat stávající budovy škol v dobrém technickém stavu. Průběžně investovat do majetku a vybavení škol.

V případě výstavby na S1 či dalších developerských projektech řešit potřebné kapacity výstavbou dalších prostor. Již nyní je třeba zajistit pozemky a jednat s developery o spolupráci.

¹⁹ Zdroj údajů: Demografická studium – Slavkov u Brna – červen 2021

4.4.2. Oblast základního vzdělávání

Podkladem pro stanovení chybějící kapacity základních škol ve Slavkově u Brna jsou údaje z demografické studie o prognózovaném nárůstu počtu dětí ve školním věku od 6 do 14 let.

Je zohledňována dostupná obsazenost tříd ve výši 90 %. Přesáhnutí této kapacity působí potíže při zajištění místa v příslušném spádovém obvodu dětem, které se do Slavkova a jeho okolí přestěhují.

I když mají obě slavkovské školy v rejstříku škol uvedenou zatím dostatečnou kapacitu, jsou ve skutečnosti přetížené. Ve velké míře využívají pro kmenové třídy odborné učebny. Řešením tohoto stavu je buď snížení oficiální kapacity, případně vybudování nových odborných učeben. Tyto možnosti jsou nezbytným předpokladem pro zajištění standardních podmínek výuky. Pokud bude uvažováno s reálným vývojem počtu obyvatel ve městě, případně v okolních obcích, je nutno vybudovat nové prostory pro základní vzdělávání o kapacitě vyšší než 500 žáků – 18 kmenových tříd (variantou je výstavba svazkové školy). Další opatření týkající se základního školství je popsáno v dokumentu (např. studie dovybavení ZŠ Tyršova, modernizace areálu budov ZŠ Komenského, odborné učebny obou škol).

4.4.3. Oblast zájmového vzdělávání – ZUŠ a DDM

Dokument se věnuje také tomuto typu vzdělávání. Výstupem rozboru je návrh opatření:

Vybudovat nové prostory pro ZUŠ a jednat s JMK o navýšení kapacity (pro nový areál ZUŠ využít proluku Palackého náměstí a propojit objekt se stávajícím společenským centrem Bonaparte).

Rekonstruovat objekt dosavadní ZUŠ pro potřeby DDM.

Udržovat stávající budovy škol v dobrém technickém stavu. Průběžně investovat do majetku a vybavení škol.

4.4.4. Výstupy koncepce

Koncepce rozvoje školství ve městě Slavkov u Brna byla zpracována v říjnu 2021. Rozhodnutí o investičních prioritách a variantách nabízených řešení pro město Slavkov u Brna budou kromě hlediska dosažení stanoveného cíle určována limity území a finančními možnostmi města. Je uvažována možnost získání dotačních prostředků. Hlavními prioritami jsou výstavba svazkové školy a přístavba a rekonstrukce MŠ Zvídálek na Kolářkově náměstí.

Z pozice zřizovatele realizuje v roce 2024 Město Slavkov u Brna projekt rozšíření kapacit MŠ Zvídálek. Projekt s podporou EU zajistí dostatečné navýšení maximální kapacity o 53 dětí (to umožní přijímání dětí od dvou let). V rámci MŠ bude zajištěn plně bezbariérový přístup. Projekt významně zlepší podmínky pro zajištění kvalitní předškolní výuky pro děti ve Slavkově u Brna. Významné investice jsou také realizovány v ZŠ Komenského. Jednak probíhá komplexní realizace odborných učeben školy pro rozvoj klíčových kompetencí žáků (v souladu s IROP a za jeho finanční podpory), dále do konce roku 2024 probíhala plnohodnotná obměna klíčových prvků gastrotechnologie ve škole a dokončena byla oprava střechy budovy školy (oba projekty s podporou finančních zdrojů EU). V plné přípravě je projektová dokumentace ke spádové svazkové škole, nositelem projektu je DSO Václava Kounice.

4.5. Programy rozvoje obcí v SO ORP Slavkov u Brna do roku 2028

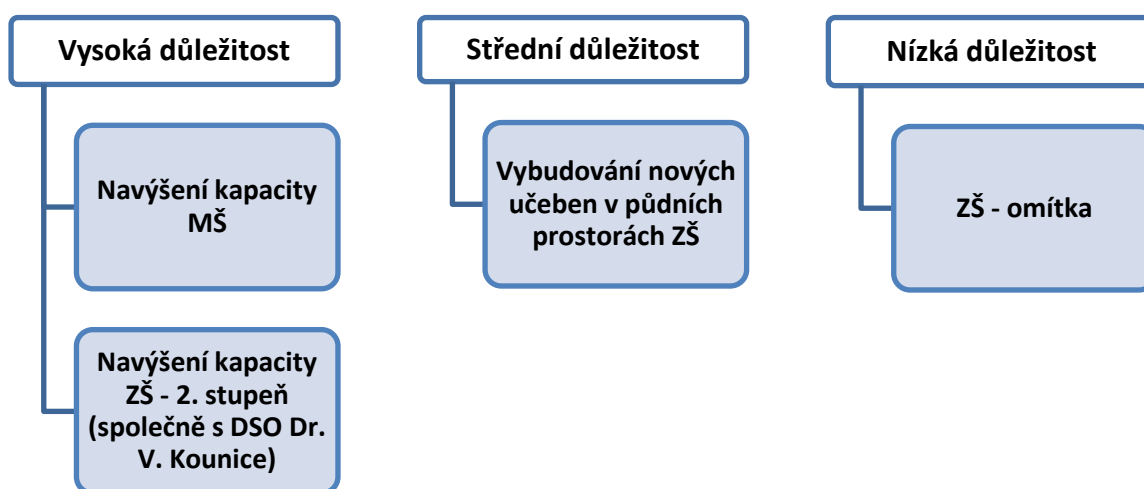
Strategické plány rozvoje obcí vycházejí z dokumentů národních, krajských, ale také zdůrazňují konkrétní požadavky a potřeby jednotlivých obcí. V oblasti SO ORP Slavkov u Brna má strategické plány

zpracována většina obcí.²⁰ Dokumenty některých obcí nebyly pro analýzu k dispozici, případně nejsou zcela aktuální a obce připravují jejich aktualizaci.

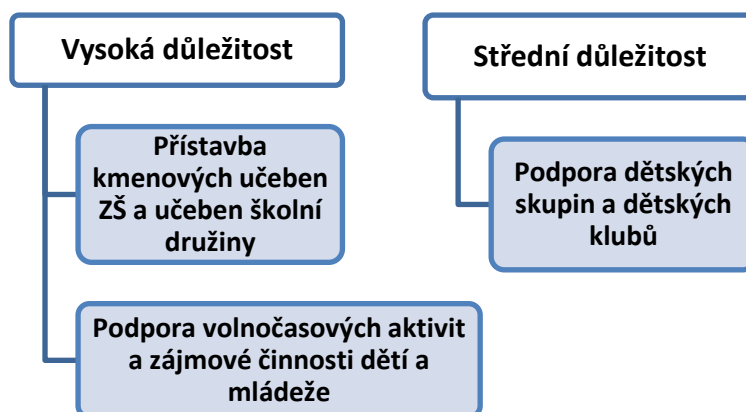
Materiály jednotlivých obcí se věnují také problematice školství; hodnotí místní situaci, dostupnost předškolního a základního vzdělávání. Některé dokumenty se věnují i volnočasovým aktivitám dětí a mládeže v obci. V části „východiska návrhové části“ většinou také hodnotí aktivity z předchozího rozvojového dokumentu. Při stanovování celkového směru obce jsou formulovány kroky k jeho dosažení; priority zahrnují i opatření ke zlepšení kvality školství. Obsahují tedy konkrétní údaje jednotlivých opatření, tj. jejich důležitost, termín, náklady a případné zdroje.

Uvádíme příklady ze strategických dokumentů obcí Hodějice (obec nad 1 000 obyvatel), Křenovice (obec nad 2 000 obyvatel) a Holubice (obec se specifickými problémy způsobenými zejména vysokým nárůstem obyvatel díky developerským projektům).

Obec Hodějice – priority a opatření věnované školství:

Obec Křenovice – priority a opatření věnované školství

Specifická pozornost musí být věnována strategickým dokumentům věnujícím se vzdělávání v obci Holubice. Obec vykazuje za posledních 10 let nárůst obyvatel o více než 700. V současné době dochází ale k další developerské stavební činnosti, a proto se očekává pokračující růst počtu obyvatel.

²⁰ Seznam strategických plánů v ORP – viz příloha 6

V obci je ve školním roce 2024/2025 jedna škola (Základní škola a mateřská škola Holubice, p. o.) s šesti třídami mateřské a sedmi třídami v šesti ročnících základní školy. Vzhledem k tomu, že je nárůst žáků enormní, musel zřizovatel řešit situaci následovně:

- Ve školním roce 2024/2025 došlo k rozšíření prvostupňové školy o postupně se rozrůstající druhý stupeň a základní škola má poprvé šestý ročník. V dalších letech se bude druhý stupeň doplňovat, až dojde k úplnému rozšíření na devítiletou základní školu.
- Ve školním roce 2024/2025 vznikly dvě paralelní první třídy. Předpoklad je, že následující roky budou již dvě třídy v každém ročníku standardem, a základní škola se tak dostane na 18 tříd v devíti ročnících ve školním roce 2032/2033.
- Mateřská škola byla ve školním roce 2024/2025 umístěna do nově postavené budovy. Celkově má mateřská škola šest tříd, a sice čtyři třídy v nové budově, jednu třídu v pronajatých prostorách bytového domu. Od školního roku 2023/2024 je v obci ještě jedna třída lesní mateřské školy a kapacita mateřské školy je nyní dostačující
- Kapacitu základní školy je nutné na školní rok 2025/2026 navýšit minimálně o 30 žáků ze současných 156 žáků.

4.6. Významné strategické dokumenty na úrovni ČR a Jihomoravského kraje

Existující strategické rozvojové a koncepční materiály pro SO ORP Slavkov u Brna navazují a principiálně korespondují se zaměřením, cíli, tématy krajských i celorepublikových strategií a dlouhodobých záměrů věnujících se oblasti vzdělávání v České republice.

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných relevantních významných strategických dokumentů, které byly východiskem pro analýzu. Z pohledu SO ORP Slavkov u Brna je jejich obecný význam pro předškolní i základní školství nezpochybnitelný.

Tabulka 12: Relevantní významné strategické dokumenty

Název dokumentu	Zdroj dokumentu
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023-2027	https://msmt.gov.cz/file/61987/
Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+	https://msmt.gov.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030
Mládež v pohybu a ve zdraví	https://msmt.gov.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/mladez-v-pohybu-a-ve-zdravi-2024-2028?lang=1
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2024-2028	https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2024/07/02_Jihomoravsky-kraj_DZ-JMK-2024-2028-1.pdf
Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+	https://metropolitni.brno.cz/o-bmo/strategie/

Zdroj: vlastní zpracování

4.7. Témata existujících územních strategií

Všechny strategie analyzované v kapitole 4 považují oblast školství a vzdělávání za stěžejní. Byly vytvořeny nezávisle na sobě na základě podpůrných studií, analýz, dotazníkových šetření, konkrétních požadavků území. Strategie si stanovily své cíle, opatření a aktivity v rámci oblasti školství a vzdělávání. Některé z nich jsou společné, jiné se liší. Část z nich obsahuje konkrétní opatření, která se týkají školské problematiky přímo v místě – jedná se především o obecní strategie. Tato opatření se pak většinou vztahují na konkrétní, kratší období.

Strategické dokumenty v SO ORP jsou zaměřeny na různé cílové skupiny, kterých se problematika školství dotýká. Primární cílovou skupinou ale zůstávají ve všech dokumentech děti a žáci. Cíle a opatření strategických dokumentů představují souhrn klíčových témat řešených v oblasti školství a vzdělávání na různých úrovních v SO ORP Slavkov u Brna, tak, jak je tyto dokumenty uvádějí.

Jedná se především o následující témata:

Investice – nová výstavba, rekonstrukce, stavební úpravy škol

Podpora předškolního vzdělávání

Obnova a nákup vybavení škol, odborné učebny, venkovní učebny

Základní vzdělávání ve vazbě na rozvoj klíčových kompetencí

Kooperace škol

Podpora aktivit jednotlivých typů škol a rozvoj spolupráce s ostatními subjekty

Mimoškolní aktivity, zájmové vzdělávání

Pokud se většina uvedených dokumentů tématy zabývá, znamená to, že jsou pro oblast klíčová, byla vytvořena konkrétní opatření a dochází k jejich realizaci. Těmto tématům je nutné se věnovat i v období 2023–2028 a nadále je koncepčně rozvíjet. Z pohledu zřizovatelů MŠ a ZŠ se jedná především o témata investičního charakteru, o kooperaci škol v oblasti, mimoškolní aktivity, zájmové a celoživotní vzdělávání v jednotlivých obcích.

Existuje ale také jasně definovaná řada konkrétních témat věnujících se vzdělávání, která většinou strategií v SO ORP řešena nejsou. Ta byla stanovena analýzou v roce 2016. Většinou potřebují koncepční řešení na bázi jednotlivých škol i území jako celku. Těmto tématům byla věnována pozornost právě v projektech Místního akčního plánování ve vzdělávání. Řešení se opíralo o proces společného plánování aktivit i jejich řízení, o partnerskou spolupráci škol, ostatních subjektů i cílových skupin. Jednalo se především o podporu předškolního a školního vzdělávání jako celku se zaměřením na prvky inkluze, na podporu rozvoje matematické, čtenářské a jazykové gramotnosti, polytechnického vzdělávání, environmentální výchovy. Nedílnou součástí řešení byla podpora vzdělávání pedagogických pracovníků, podpora spolupráce vedení škol, spolupráce škol s rodiči i veřejností v SO ORP. Všechna tato témata korespondovala s dlouhodobými záměry vzdělávání dětí a žáků ve věku do 15 let v Jihomoravském kraji.

Některá témata nejsou do aktuálních opatření obcí nebo jejich svazků zařazována vůbec. Jedná se například o téma dalších specializovaných profesí ve školství, téma polytechnického vzdělávání, setkávání pedagogů a výměnu jejich zkušeností. Těmto tématům se naopak věnují dokumenty MAP. Na druhou stranu, z analýzy strategických dokumentů v SO ORP také vyplývá, že oblasti polytechnické a digitální výchovy věnují pozornost nejen školy a dům dětí, ale také zřizovatelé jednotlivých subjektů. Proto bylo vhodné zvolit tuto oblast pro vzdělávání jako jednu z prioritních a nadále se jí věnovat a rozvíjet ji ve všech směrech (např. vzdělávání pedagogů, vybavení odborných pracoven, rozšíření

spolupráce mezi školami, s dalšími subjekty, sdílení dobrých nápadů). Na druhou stranu nejsou opomíjena témata volnočasových aktivit a neformálního vzdělávání dětí a žáků.

Z analyzovaných strategií obcí v území přímo nevyplývá návaznost na zvolená opatření MAP, ale materiály akcentují otázky investičního charakteru, mimoškolního vzdělávání, kooperace škol, sdílení dobré praxe. Tedy témata, která jsou nutná pro přímou vazbu na aktivity vzdělávacího charakteru, a tedy i na tři typy aktivit výstupů MAP (aktivity škol, aktivity spolupráce a infrastruktura pro vzdělávání).

Plánování, realizace plánů a opatření musí respektovat základní principy komunitně řízeného plánování. Analýza vypracovaných strategií obcí dokládá propojení těchto materiálů s principy MAP (např. princip spolupráce, zapojení dotčené veřejnosti do plánovacích procesů, principy otevřenosti a udržitelnosti, princip SMART).

5. Proces místního akčního plánování rozvoje vzdělávání v SO ORP

Místní akční plán rozvoje vzdělávání (MAP) je produktem spolupráce partnerů v území, stanovuje priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky v území na základě místní potřeby a naléhavosti, lokálních přínosů a podloženosti reálnými daty a analýzami z území.

5.1. MAP rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna

Projekt Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna byl zahájen 1. 5. 2016 a skončil k 30. dubnu 2018. Během tohoto období byly stanoveny jednotlivé cíle koncepce vzdělávání v SO ORP Slavkov u Brna, také opatření a způsoby k jejich naplnění.

MAP v tomto období pokrýval tři povinná opatření:

1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita
2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání
3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

Také se věnoval zpracování doporučeného opatření a naplňování konkrétních aktivit v oblasti Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, co zahrnuje i environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu).

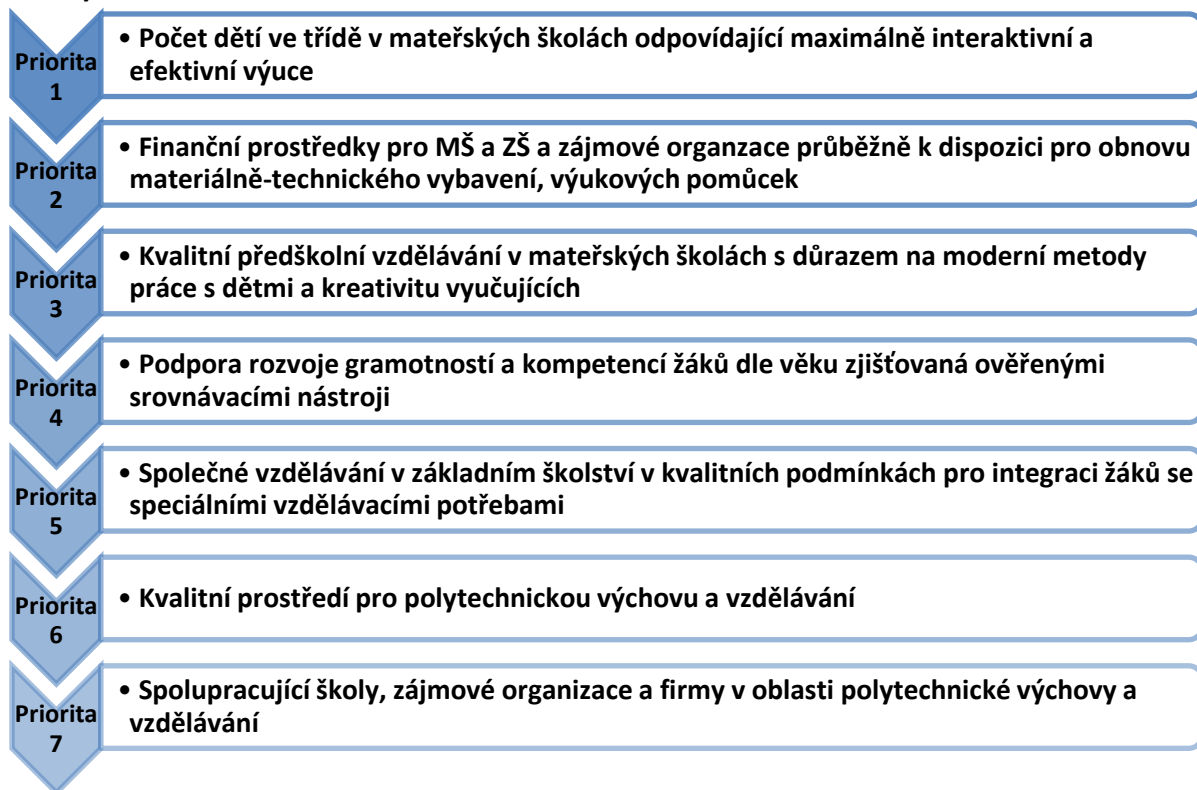
Jedním z hlavních cílů projektu bylo navázání spolupráce zřizovatelů, škol i ostatních aktérů ve vzdělávání. S cílem spolupracovat, sdílet dobrou praxi na školách v našem obvodu proběhla setkání na různá témata.

Strategická část dokumentu MAP vznikla důsledně s využitím komunitního principu plánování, za aktivní spolupráce všech cílových skupin a aktérů vzdělávání v území. Byla stanovena vize, priority a cíle rozvoje vzdělávání. Na období jednoho roku byly zpracovávány akční plány.

Vize:

Každé dítě v mateřské škole a žák školy základní do 15 let věku v území správního obvodu ORP Slavkov u Brna má možnost využívat takové podmínky pro svůj rozvoj a vzdělávání, které plně korespondují s jeho potenciálem.

Priority a cíle MAP

V průběhu dvou let se uskutečnilo mnoho úspěšných vzdělávacích akcí pro různé cílové skupiny; pro vedoucí pracovníky škol i jejich zřizovatele, pro pedagogické pracovníky i vedoucí volnočasových aktivit, pro děti i jejich rodiče. Přehled vybraných akcí najdete v příloze 7.

5.2. MAP II rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna

Hlavním cílem následného projektu místního akčního plánování bylo zlepšit kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání, to znamená společné informování, vzdělávání a plánování aktivit pro následné společné řešení místně specifických problémů a potřeb a vyhodnocování přínosů spolupráce.

Projekt probíhal od 1. 10. 2018 do 30. 9. 2022.

Dílčí cíle projektu:

- Dílčí cíl 1 - Systémové zlepšení řízení MŠ a ZŠ prostřednictvím začleňování dlouhodobého místního plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol
- Dílčí cíl 2 - Sdílené porozumění cíli: orientace na kvalitní inkluzivní vzdělávání
- Dílčí cíl 3 - Zavádění řešení pro nastavení rovných příležitostí ke vzdělávání uvnitř škol a v území – dostupnost kvalitního vzdělávání každého dítěte/žáka v inkluzivní škole
- Dílčí cíl 4 - Zlepšení spolupráce škol s rodiči, zřizovateli a veřejností, zlepšení spolupráce v území a využívání místních mimoškolních zdrojů pro rozvoj vzdělávání dětí a žáků

Organizační struktura přinesla změnu pracovních skupin; ustanoveny byly povinné (pro financování, pro rozvoj matematické gramotnosti, pro rozvoj čtenářské gramotnosti a pro rovné příležitosti) i volitelné (pro polytechnické vzdělávání, pro neformální vzdělávání)

V rámci povinné aktivity 2.8 Místní akční plánování došlo k aktualizaci analytické části včetně revize SWOT-3 analýz, k aktualizaci strategické části, k rozpracování aktivit ze strategické části MAP do konkrétních plánovaných aktivit, tj. do ročních akčních plánů (2019, 2020, 2021 a 2022).

Jednou z klíčových aktivit projektu MAP byla klíčová aktivita 04 – Implementace. Vycházela z potřeb území, z diskusí pracovních skupin a vedoucích pracovníků škol, z požadavků pedagogické veřejnosti, rodičů. Seznam zaměření jednotlivých aktivit obsahuje tabulka 13.

Tabulka 13: Témata aktivit implementace v MAP II

Č.	Název aktivity
1	Den s inkluzí
2	Rozvíjíme rodičovské kompetence
3	Přegramotnosti ve školách
4	Technika a příroda nás baví
5	Setkáváme se
6	Podpora čtenářské gramotnosti ve spolupráci s místními knihovnami
7	Využívání názorných pomůcek při výuce matematiky
8	Síťování aktérů v oblasti rozvoje gramotností a kompetencí žáků
9	Bezpečný internet
10	Angličtiny se nebojíme
11	Společně tvoříme regionální interaktivní učebnici Slavkovska
12	Podpora ZUŠ OPEN
13	Den řemesel
14	V družině je zábava
15	Využívání polytechnických, elektronických a dalších druhů stavebnic ve výuce a zájmovém vzdělávání
16	Aktivity podporující volbu vhodné profese žáků s ohledem na možnosti v území

Zdroj: vlastní zpracování

Byl rozpracován detailní popis a plán realizace jednotlivých aktivit, které byly součástí ročních akčních plánů MAP (2019–2022). Do realizace některých aktivit velmi významně zasáhla celosvětová pandemie COVID-19 v letech 2020, 2021.

Významnou roli hrály aktivity spolupráce, aktivity podpory znalostních kapacit, při nichž dochází ke sdílení dobré praxe a zkušeností, předávání znalostí či pouze o navázání spolupráce různých subjektů. Přehled vybraných akcí v rámci klíčové aktivity KA 4 Implementace – příloha 8.

5.3. MAP III rozvoje vzdělávání v ORP Slávkov u Brna

Cílem projektu MAP III byla podpora společného plánování a sdílení aktivit v území vedoucí ke zlepšení kvality vzdělávání ve školách. Projekt navazoval na realizované projekty MAP a MAP II a byl zaměřen na pokračování a prohloubení partnerské spolupráce zainteresovaných stran v oblasti školství a práce s dětmi. Klíčové aktivity byly zaměřeny mimo rovinu kooperace také na systémovou, metodickou a evaluační stránku akčního plánování na území SO ORP Slávkov u Brna. Projekt představoval završení

celkem sedmiletého období rozvoje předškolního, základního i zájmového vzdělávání. Časový harmonogram realizace projektu byl od 1. října 2022 do 30. listopadu 2023.

V průběhu jeho realizace došlo k aktualizaci priorit a cílů, jednotlivých SWOT analýz a přípravě akčních plánů pro období 2023–2025.

Tabulka 14: MAP III – aktualizace priorit

Aktualizované priority	
Č. 1	Odpovídající infrastruktura základních škol, mateřských škol a zájmových organizací
Č. 2	Kvalitní předškolní vzdělávání v mateřských školách s důrazem na moderní metody práce s dětmi a kreativitu vyučujících
Č. 3	Podpora rozvoje gramotností a kompetencí žáků
Č. 4	Společné vzdělávání v kvalitních podmínkách
Č. 5	Vhodné prostředí pro polytechnickou výchovu a vzdělávání
Č. 6	Spolupracující školy, zájmové organizace a další subjekty jako podpora dalšího vzdělávání dětí a žáků a trávení jejich volného času

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.1. Projednání výstupů evaluace projektu MAP III včetně návrhů opatření ke zlepšení

Evaluace místního akčního plánování je nedílnou součástí tohoto procesu. Cílem činnosti je celkové vyhodnocení dopadu místního akčního plánování v území SO ORP Slavkov u Brna, který probíhal v rámci realizace projektů MAP, MAP II, případně MAP III. Proces vycházel z Metodiky tvorby místních akčních plánů v oblasti vzdělávání – Postupy MAP III; konkrétně se jednalo o aktivitu A2 Evaluace procesu místního akčního plánování.

V závěrečné evaluační zprávě MAP III z listopadu 2023 byla shrnuta doporučení získaná z celkového hodnocení procesu místního akčního plánování v SO ORP Slavkov u Brna. Vychází z evaluačních zjištění a z vyhodnocení analýzy území. Cílem bylo navrhnout konkrétní doporučení, která povedou ke zkvalitnění tohoto procesu za předpokladu realizace následných projektů místního akčního plánování v území a při účasti aktérů. Znění těchto výstupů s návrhy obsahuje příloha č. 10.

5.4. MAP IV rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna

Cílem projektu je zvyšování kvality vzdělávání v MŠ, ZŠ a zájmových organizacích pracujících s dětmi do 15 let na území SO ORP Slavkov u Brna. Projekt navazuje na realizované MAP. Plánovány jsou jak aktivity přímého vzdělávání dětí, žáků, jejich rodičů, pedagogických i nepedagogických pracovníků či pracovníků zájmových organizací a další veřejnosti (Akční plány MAP 2024, 2025), tak i akce spolupráce škol, obcí (zřizovatelů škol), resp. další metodický rozvoj místního akčního plánování včetně kooperace s MŠMT, NPI ČR, JMK a projekty IPs Kurikulum a IPs Střední článek. Kvalita aktivit a procesní stránky realizace MAP budou zajištěny prostřednictvím průběžné evaluace.

V rámci projektu pracuje 5 pracovních skupin (3 povinné a 2 nepovinné – pro rozvoj čtenářské gramotnosti a neformální vzdělávání).

Projektu se zabývá hlavními klíčovými tématy, jejichž realizace probíhá prostřednictvím průřezových témat, která vycházejí ze Strategie 2030+. Dle specifikace území byla vybrána také témata volitelná.

Klíčová témata:

1. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí
2. Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním
3. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

Průřezová témata:

- proměna obsahu a způsobu vzdělávání
- podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání
- digitální kompetence k celoživotnímu učení
- snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání
- spolupráce MŠ a ZŠ, ZŠ a SŠ

Volitelná témata – příklady:

- rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání
- rozvoj kompetencí dětí a žáků pro používání cizího jazyka
- rozvoj vztahu k místu, kde děti a žáci žijí
- EVVO
- Wellbeing

Časový harmonogram realizace projektu je stanoven od 1. prosince 2023 do 31. prosince 2025.

6. Analýza výsledků dotazníkových šetření

6.1. Dotazníkové šetření MŠMT

V roce 2015 připravilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky dotazníkové šetření s cílem zmapování aktuální situace škol, jejich priorit a potřeb, jako zpětnou vazbu pro tvorbu šablon a pro tvorbu místních akčních plánů v souladu s určením prioritních potřeb v SO ORP. Toto šetření probíhalo od 24. listopadu 2015 do 30. ledna 2016 na území celé České republiky.

Šetření poskytlo srovnání hodnocení aktuálního stavu, ale také perspektivy rozvoje vybraných indikátorů v předškolním a základním vzdělávání. Šetření se týkalo šesti hlavních a tří vedlejších oblastí.

Hlavní oblasti:

- rozvoj infrastruktury školy, včetně rekonstrukcí a vybavení
- podpora inkluzivního/společného vzdělávání
- podpora rozvoje čtenářské (pre)gramotnosti
- podpora rozvoje matematické (pre)gramotnosti
- podpora polytechnického vzdělávání
- podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí

Dotazníkové šetření poskytlo celkové srovnání průměrného hodnocení škol v hlavních oblastech v SO ORP s hodnotami v kraji a v rámci ČR a agregovaná data sloužila pro další činnost MAP v území Slavkovska.

V hlavních sledovaných oblastech průměrné hodnoty obou typů škol z území vykazovaly pouze minimální rozdíly ve srovnání s krajským i republikovým průměrem. Výstupem z šetření MŠMT pro další činnost pracovních skupin byly SWOT analýzy pro jednotlivé typy školy zpracované členy realizačního týmu – viz tabulky 15 a 16. (Nezohledňují pouze část plánování investic.)

Tabulka 15: SWOT analýza dotazníkového šetření MŠ v ORP

Silné stránky	Slabé stránky
Podpora bezproblémového přechodu všech dětí bez rozdílu na základní školy Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci ŠVP, systematický rozvoj matematického myšlení Technické, přírodovědné, environmentální a předmatematické vzdělávání je realizováno v souladu s RVP PV, školy podporují rozvoj KK Spolupráce pedagogů při naplňování vzdělávacích potřeb dětí Komunikace škol s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímání jejich potřeb, otevřené klima školy Školy učí všechny děti uvědomovat si práva, povinnosti, vedou k sounáležitosti, odbourávají bariéry mezi lidmi Spolupráce škol s rodiči a vhodná informovanost (oblast polytechnické výchovy, kreativity)	Velký počet dětí ve třídách Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj pregramotností (ČG i MG) a PV, pro obnovu materiálně-technického vybavení, pro inovaci pomůcek Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů, ped. i neped. pracovníků) Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe a spolupráce s ostatními MŠ Velmi malá možnost zajistit dětem se SVP účast na aktivitách nad rámec školní práce Absence osoby zodpovědné za rozvoj pregramotností a PV, osoby schopné poradit, doporučovat Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotností a absence jejich využívání Špatné/nevhodné využití ICT v oblasti rozvoje ČG, MG
Příležitosti	Ohrožení
Vytváření podmínek pro realizaci inkluzivních principů (vytvořený systém podpory pro děti se SVP, vybavenost kompenzačními pomůckami, využívání služeb asistenta) Realizace pedagogické diagnostiky dětí, vyhodnocování výsledků a volba forem, metod výuky, kroků další péče Rozvoj znalostí učitelů v PV, pregramotností, jejich využívání ve výchově, využívání interaktivních metod Spolupráce pedagogů ve výuce s dalšími pedagogickými (asistent, další pedagog) i nepedagogickými pracovníky (tlumočník do znakového jazyka, osobní asistent) Zajištění účasti na aktivitách nad rámec školní práce pro děti se SVP Zajištění dostatečného technického a materiálního zabezpečení v oblasti PV a pregramotností Realizace dalších akcí pro děti na podporu pregramotností, iniciativy a fantazie (pro všechny děti) Možnost navázání vztahů s ostatními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce) Informovanost rodičů a spolupráce s nimi v oblasti pregramotností a polytechnické výchovy Využívání ICT v oblasti rozvoje PV a pregramotností	Nedostatečná kampaň (osvěta) v oblasti inkluze, společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče dětí se SVP Problematika inkluze je nová, nejsou zkušenosti Technická nemožnost bezbariérových úprav škol Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj pregramotností (čtenářské i matematické) a polytechnické výchovy Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků ve všech oblastech Nezájem ze strany rodičů Nedostatečný rozvoj forem podpory na škole (malá kreativita, stereotyp vyučujících apod.) Nedostatečná vybavenost škol pro PV Nízká úroveň kooperace škol s dalšími aktéry k rozvoji pregramotností (projekty se školami, s obcemi, aj.)

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 16: SWOT analýza dotazníkového šetření ZŠ v ORP

Silné stránky	Slabé stránky
Podpora rozvoje gramotností (ČG, MG, JG), PV a klíčových kompetencí v rámci ŠVP Vhodné přizpůsobení obsahu vzdělávání, forem, metod, btižnosti v souladu se specifiky a potřebami žáků Spolupráce pedagogů při naplňování vzdělávacích potřeb žáků Příprava všech žáků na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání Vhodná komunikace mezi pedagogy, žáky a rodiči, bezpečné a otevřené klima školy Existence a využívání knihovny podle potřeb žáků Rozvoj MG a finanční gramotnosti žáků Zpracované plány výuky polytechnických předmětů, jejich provázanost Využívání volně dostupných, bezpečných internetových zdrojů, interaktivních médií, ICT učeben, počítačů ve výuce Systematické učení prvků iniciativy, kreativity dětí, jejich práv a povinností, sounáležitosti s ostatními dětmi a lidmi, odbourávání bariér mezi lidmi	Nedostatek vzdělávacích materiálů, pomůcek a metodik v oblasti inkluze, i metodické podpory ze strany MŠMT Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj gramotností (ČG, MG, JG) a polytechnické výchovy Nedostatečná spolupráce se SŠ, VŠ, výzkumnými pracovišti, s místními podnikateli a firmami Nedostatečná podpora individuální práce s žáky s mimořádným zájmem o sledované obory Malá spolupráce s rodiči v rozvoje gramotností a PV Nepravidelnost aktivit (výukových i mimovýukových) v oblasti rozvoje gramotností Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod. Absence prostoru pro pravidelné sdílení zkušeností Nedostatečná organizace konzultací, debat a exkurzí na podporu podnikavosti, iniciativy pro žáky i učitele Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně gramotností pro žáky daného věku nebo ročníku
Příležitosti	Ohrožení
Další rozvoj znalostí pedagogů v oblasti inkluze, gramotností, PV, kompetencí, jejich využití ve výuce Využívání speciálních učebnic, pomůcek Laboratorní cvičení, pokusy, různé projekty podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků jako součást výuky Možnost přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (žáky s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se SVP) Sdílení dobré praxe mezi učiteli ve všech oblastech, i s učiteli z jiných škol Podpora individuální práce s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní, matematiku a PV Realizace mimovýukových akcí pro žáky na podporu výuky a zvýšení motivace (projektové dny, kroužky, autorské čtení, výstavy) Informovanost a spolupráce s rodiči v oblasti MG, ČG a PV Spolupráce škol s místními firmami/podnikateli Pravidelný nákup a využívání literatury, multimédií pro rozvoj gramotností a PV, využívání ICT	Technická nemožnost bezbariérových úprav škol Velký počet žáků ve třídách Tlak ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému v oblasti inkluze/společného vzdělávání Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogů, nedostatek metodických materiálů, případně nedostatek časových možností učitelů Nezájem ze strany žáků a rodičů Nedostatečná osvěta v oblasti společného vzdělávání pro veřejnost, pro rodiče, pro rodiče dětí se SVP Nedostatek příležitostí k rozvoji jazykové gramotnosti, absence spolupráce s rodilým mluvčím Nedostatečné/neodpovídající prostory Malý zájem firem a podnikatelů o spolupráci se školami Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj gramotností a PV mimo školu

Zdroj: vlastní zpracování

6.2. Agregovaný seznam potřeb

V roce 2019 v rámci projektu MAP II bylo uskutečněno dotazníkové šetření s cílem získání agregovaného seznamu potřeb a údajů jednotlivých škol v SO ORP Slavkov u Brna. Do akce se zapojily všechny mateřské a základní školy.

Zpracovány byly údaje a potřeby v několika oblastech:

- A) Technický stav a kapacita škol (MŠ i ZŠ)
- B) Rovné příležitosti ve vzdělávání, společné vzdělávání (MŠ i ZŠ)
- C) Finanční zátěž rodiny (MŠ i ZŠ)
- D) Pregramotnosti MŠ / gramotnosti a rozvoj kompetencí žáků (ZŠ)
- E) Polytechnické vzdělávání (MŠ i ZŠ)

Získané informace byly přínosem pro další fungování místního akčního plánování v SO ORP, přispěly k poznání problémů ve školách, ke zjištění jejich potřeb.

Při šetření ve školním roce 2021/2022 došlo k aktualizaci jednotlivých údajů o školách a jejich potřebách. Bylo možné sledovat vývoj jednotlivých sledovaných údajů za tříleté období. Zařazeny byly také otázky nové, které souvisely s covidovým obdobím, dále otázky spolupráce škol s různými subjekty. Následná komunikace se zástupci škol s cílem aktualizovat údaje probíhala v období duben až červen 2023.

Realizační tým MAP získal důležité informace například o:

aktuálním technickém stavu škol a plánovaných rekonstrukcích a opravách,
kapacitě mateřských i základních škol, naplněnosti jednotlivých tříd,
společném vzdělávání v mateřských a základních školách,
spolupráci škol s rodiči,
rozvoji jednotlivých (pre)gramotností a kompetencí dětí a žáků a
dalších problémech škol i jejich úspěších.

Výstupy se vztahují k území SO ORP Slavkov u Brna a byly jako celek v roce 2022 zpracovány anonymně a jsou k dispozici jako soubor s názvem Agregovaný seznam potřeb a údajů (samostatně pro základní školy, mateřské školy).²¹

6.2.1. Sumarizace informací získaných o mateřských školách v roce 2022

V tříletém sledovaném období nedochází k většímu nárůstu počtu dětí v mateřských školách SO ORP Slavkov u Brna. Evidován je ale nárůst zájmu o umístění dětí (mnohdy i nad kapacitu). Jedná se především o školky ve Slavkově u Brna, o školky ve větších obcích, v obcích s masivní výstavbou rodinných domů a bytových jednotek. Téměř polovina mateřských škol předpokládá, že má dostačující počet míst pro děti s výhledem na 3 roky. Druhá polovina školek (obcí) řeší situaci s nedostatkem míst se svými zřizovateli (viz popsání rekonstrukce, výstavba a další úpravy).

²¹ Realizační tým průběžně získává také výsledky šetření MŠMT, které navazují na prvotní informace z roku 2015. Doplňují tak výstupy šetření vlastních, přesněji se vztahujících k území.

Na některých obcích je také řešení nevyhovujícího stavu budov mateřských škol. Ve sledovaném tříletém období proběhlo na budovách škol několik větších i menších rekonstrukcí, jedna nová mateřská škola se staví. Další rekonstrukce, úpravy jsou plánovány.

Situace se vzděláváním dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, dětí se zdravotním handicapem, žáků s podpůrnými opatřeními z důvodu speciálních vzdělávacích potřeb i nadaných dětí se stabilizovala (pomůcky, vzdělání pedagogů a další aspekty). Práci s těmito dětmi většinou ztěžují velké počty dětí ve třídách. Od posledního šetření se navýšil počet dětí s podpůrnými opatřeními (přibližně ze 17 na 31 evidovaných), počty v ostatních sledovaných skupinách jsou přibližně stejné. Ve školkách v současné době pracuje 27 asistentek – jejich počet se lehce navýšil z 23.

Změny nastaly ve vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem; mírně se zvýšil počet školek vzdělávající tyto děti, počet dětí i počet zastoupených národností. Problémy spojené se vzděláváním dětí s OMJ řeší školky individuálně.

Poslední tři školní období byla ovlivněna „covidovými“ opatřeními v naší republice, uzavřením mateřských škol, online výukou předškolních dětí. Tato situace byla pro školky novou, a ty se s ní vypořádaly různým způsobem. Ve všech školkách probíhala kvalitní výuka dětí předškolního oddělení.

Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti společného vzdělávání i organizace edukačních skupinek pro budoucí prvňáčky jsou v SO ORP na kvalitní úrovni. Prostor ke zlepšení vidí vedoucí pracovníci v oblasti vzdělávání rodičů.

Období posledních let přináší rodinám problémy různého charakteru. V šetření 2022 nebyla zjišťována finanční zátěž rodin vzhledem ke školním výdajům; stále dochází k navýšení cen zboží na trhu, ke zdražování školního stravování. Tyto výdaje mohou zvýšit finanční zátěž rodin.

Spolupráce mateřských škol se základními školami, se zřizovateli a s dalšími subjekty v SO ORP (např. s knihovnami, neziskovými organizacemi, spolky, OSPODem) je stále na velmi dobré úrovni.

V průběhu celého sledovaného období měly školy možnost spolupracovat s MAP II rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna a také tuto možnost pro různé cílové skupiny využívaly.

Přílohu 9 tohoto dokumentu tvoří konkrétní odpovědi vedoucích pracovníků na otázky:

- Co se vaší školce povedlo v uplynulých 3 letech v oblasti společného vzdělávání a rovných příležitostí?
- Co by se ve vaší školce v této oblasti mohlo zlepšit?
- Jaké nové problémy pro děti a rodiny s dětmi podle vás přináší období uplynulých dvou let?

6.2.2. Sumarizace informací získaných o základních školách v roce 2022

Ve tříletém sledovaném období (2019–2022) dochází k nárůstu počtu žáků ve školách SO ORP Slavkov u Brna přibližně o 200. Evidujeme tedy nárůst dětí celkem; ten se v dalším období projeví především na II. stupni. Již nyní školy řeší situaci s nedostatkem kmenových tříd a také odborných pracoven (jedná se především o školy městské a školy v obcích s masivní výstavbou).

Na zřizovateli v některých obcích je také řešení nevyhovujícího stavu budov škol. Ve sledovaném tříletém období proběhlo na budovách škol několik větších i menších rekonstrukcí, další jsou plánovány.

Ve sledovaném období dochází k nárůstu odkladů školní docházky ve výši 2 % ve srovnání s šetřením ve školním roce 2018/2019. (Jedná se o nárůst z 7 % na 9 %.) Dle vyjádření vedoucích pracovníků mateřských škol je jedním z důvodů také „covidové“ období, které přineslo problémy u dětí předškolního věku.

Situace se vzděláváním dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, dětí se zdravotním handicapem, žáků s podpůrnými opatřeními z důvodu speciálních vzdělávacích potřeb i nadaných dětí se stabilizovala (pomůcky, vzdělání pedagogů a další aspekty). Od posledního šetření se počty těchto žáků výrazně neměnily. Počet asistentů/asistentek na školách se zvýšil (37 v roce 2019, 55 v roce 2022). Mění se i jejich poměr na I. a II. stupni (2019 – 30 : 7, 2022 – 34 : 18) – dochází tedy ke zvýšení počtu na II. stupni.

Změny nastaly ve vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem; zvýšil se počet škol vzdělávající tyto děti (ze 3 na 6), zvýšil se počet těchto dětí i počet národností. S těmito zvýšenými počty přichází také problémy, ne všechny školy mají pro vzdělávání dětí různých národností dostatečné podmínky.

Výuka posledních tří školních období byla ovlivněna „covidovými“ opatřeními v naší republice, online výukou. Tato situace byla pro školy novou a ty se s ní vypořádaly různým způsobem.

Období posledních let přináší rodinám další problémy. V letošním šetření nebyla zjišťována finanční zátěž rodin vzhledem ke školním výdajům; během školního roku došlo například k dalšímu navýšení cen zboží na trhu, došlo ke zdražování školního stravování. Je plánováno navýšení dalších cen, např. poplatky za kroužky. Dle názoru téměř poloviny vedoucích pracovníků škol mohou tyto výdaje zvýšit finanční zátěž rodin.

Spolupráce škol s mateřskými školami, škol se zřizovateli a s dalšími subjekty v SO ORP (např. s knihovnami, neziskovými organizacemi, spolky, OSPODem) je stále na velmi dobré úrovni. Kvalitní je také nabídka doplňkových aktivit pro žáky během výuky, výběr volnočasových aktivit pro žáky organizovaných v obcích i školami. Došlo ke zvýšení počtu oddělení školních družin ve školách.

V průběhu celého sledovaného období měly školy možnost spolupracovat s Místním akčním plánem II rozvoje vzdělávání v ORP Slavkov u Brna a také tuto možnost pro různé cílové skupiny využívaly. Prostor ke zlepšení vidí vedoucí pracovníci v oblasti vzdělávání rodičů. Návrhy se také objevují pro případnou spolupráci škol, především malotřídnic, v aktivitách pro žáky.

7. Vymezení a analýza prioritních oblastí

V rámci místního akčního plánování byly stanoveny priority a cíle, kterým se v území věnovala pozornost.²² SWOT-3 analýzy charakterizují jednotlivé prioritní oblasti, akcentují jejich změny ve sledovaném období, tj. od roku 2016 v SO ORP Slavkov u Brna. Na jejich tvorbě i průběžné aktualizaci pracovaly jednotlivé pracovní skupiny, analýzy byly také diskutovány členy realizačního týmu s různými cílovými skupinami.

7.1. Úvodní analýzy pro povinná témata

V říjnu 2016 byla zpracována analýza území SO ORP Slavkov u Brna v projektu Místní akční plán vzdělávání (24. 10. 2016).

Součástí byly SWOT analýzy:

předškolní vzdělávání a péče (dostupnost a kvalita),
společná pro matematickou a čtenářskou gramotnost v základním vzdělávání,
inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem,
polytechnická výchova,
pedagogický i nepedagogický pracovník ve vzdělávání a výchově,
partnerství a spolupráce

Následující tabulky přináší přehled těchto SWOT analýz pro jednotlivé oblasti. Jejich pořadí i řazení jednotlivých bodů ve SWOT-3 analýze není uváděno podle důležitosti. Za silné stránky jsou považovány ty body, které budou základem strategie MAP, na kterých bude strategie stavět. Slabé stránky představují nejzávažnější problémy, se kterými se školy potýkají a na jejichž řešení by se MAP měl zaměřit; analogicky se předpokládá reakce na uvedená ohrožení. Pro tvorbu MAP jsou důležité příležitosti, tedy vlivy, které by neměly být opomíjeny a měly by být využity.

Tabulka 17: SWOT-3 – předškolní vzdělávání a péče (dostupnost a kvalita) – verze 2016

Silné stránky	Slabé stránky
- Existence mateřských škol ve všech obcích - Technické, přírodovědné, environmentální a předmatematické vzdělávání je realizováno v souladu s RVP PV, školy podporují rozvoj klíčových kompetencí - Podpora bezproblémového přechodu dětí na základní školy, otevřené klima škol	- Velký počet dětí ve třídách - Nedostatek stabilní finanční podpory pro obnovu materiálně-technického vybavení, pomůcek - Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj výuky
Příležitosti	Ohrožení
- Zajištění dostatečného materiálně-technického vybavení v oblasti pregramotností - Šablonové projekty a jiné dotační příležitosti – zdroj finanční podpory školek - Neustálé vzdělávání pedagogů v různých oblastech práce s dětmi a v ICT	- Nedostatečný rozvoj forem podpory na škole (malá kreativita, stereotyp vyučujících, ale také nedostatek příležitostí ke vzdělávání) - Nezájem o činnost školky ze strany rodičů - Nedostatek finanční podpory pro rozvoj pregramotností

Zdroj: vlastní zpracování

²² Viz kapitola 5.1

Tabulka 18: SWOT-3 – MG a ČG v základním školství – verze 2016

Silné stránky	Slabé stránky
- Podpora rozvoje gramotností a odpovídajících klíčových kompetencí v rámci ŠVP - Existence knihoven a jejich využívání podle potřeb - Podpora žáků v jejich základních dovednostech pro rozvoji matematické a čtenářské gramotnosti	- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj gramotností - Malá spolupráce s rodiči - Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně gramotnosti pro žáky daného věku
Příležitosti	Ohrožení
- Zajištění dostatečného materiálně-technického vybavení - Podpora mimovýukových akcí pro žáky na podporu výuky a zvýšení motivace, podpora individuální práce se žáky - Informovanost rodičů a spolupráce škol s nimi v rámci gramotností	- Velký počet žáků ve třídách - Nezájem ze strany rodičů o dění ve škole, nedostatečná motivace cílových skupin - Nedostatečné materiálně-technické podmínky

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 19: SWOT-3 – inkluze – verze 2016

Silné stránky	Slabé stránky
- Průběžné začleňování dětí se SVP do vzdělávání - Vhodné přizpůsobování obsahu vzdělávání, forem, metod v souladu se specifiky a potřebami dětí a žáků - Kvalitní práce pedagogů s dětmi a žáky	- Nevyhovující podmínky pro integraci žáků se SVP, pro práci s heterogenními skupinami - Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů - Absence řešení problému ze strany strategických dokumentů oblasti (zřizovatelů)
Příležitosti	Ohrožení
- Vytváření podmínek pro realizaci inkluzivních principů - Další rozvoj znalostí pedagogů v oblasti inkluze - Realizace pedagogické diagnostiky dětí a žáků, vyhodnocování výsledků a volba vhodných forem a metod výuky, kroků další péče	- Nedostatek zkušeností, problematika je nová - Nedostatečná osvěta v oblasti společného vzdělávání (rodiče, veřejnost) - Nedostatek ostatních pedagogických pracovníků

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 20: SWOT-3 – polytechnická výchova – verze 2016

	Slabé stránky
- Zájem zřizovatelů škol o podporu PV - Zpracované plány výuky polytechnických předmětů - Vzrůstající kvalita materiálně-technického vybavení škol	- Nedostatek stabilní materiální podpory (nevhodné vybavení odborných učeben) - Nedostatečná spolupráce se SŠ, VŠ, místními podnikateli a firmami - Absence osoby zodpovědné za rozvoj PV, osoby schopné poradit dětem i učitelům
Příležitosti	Ohrožení
- Zařazení laboratorních cvičení, pokusů, projektů pro podporu praktické stránky vzdělávání a rozvoj manuální zručnosti dětí a žáků - Sdílení dobré praxe mezi učiteli školy i s učiteli jiných škol - Podpora polytechnického a environmentálního vzdělávání na regionální úrovni	- Malý zájem potenciálních partnerů o spolupráci se školami - Velký počet žáků ve třídách - Nedostatečná vybavenost škol

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 21: SWOT-3 – pedagogický i nepedagogický pracovník – verze 2016

Silné stránky	Slabé stránky
- Velká kvalifikovanost pedagogických pracovníků - Kvalitní nabídka vzdělávání v DDM, ZUŠ, dostatečný počet školních družin - Využívání interaktivních médií, internetových zdrojů, ICT učeben, počítačů ve výuce i v přípravě	- Nedostatek vzděl. materiálů, pomůcek, metodik - Nedostatečná organizace konzultací, debat, exkurzí na podporu práce učitele - Absence osob zodpovědných za rozvoj gramotností, PV, schopných poradit vyučujícím
Příležitosti	Ohrožení
- Podpora zájmového a celoživotního vzdělávání - Neustálé vzdělávání pedagogických pracovníků - Nabídka aktuálních zdrojů, multimédií, literatury a dalšího materiálně-technického vybavení pro práci s dětmi	- Nedostatek příležitostí ke vzdělávání, případně nedostatek časových možností pedagogů - Nedostatek dobrovolníků pro činnost neziskových organizací věnujících se práci s dětmi - Absence vhodných metodických materiálů

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 22: SWOT-3 – partnerství a spolupráce – verze 2016

Silné stránky	Slabé stránky
- Existence klíčových témat ve strategických dokumentech, jejich opatření a realizace (např. kooperace škol, mimoškolní aktivity) - Pozitivní vliv škol na život obcí - Zkušenosti škol s partnerskou spoluprací (mezi pedagogy, s rodiči, se zřizovateli)	- Absence platformy pro sdílení informací a příkladů dobré praxe - Nedostatečně využitý potenciál společného plánování a evaluace školního a mimoškolního vzdělávání - Nedostatečná spolupráce škol a firem (podnikatelů) v ORP
Příležitosti	Ohrožení
- Zaměření na lokální situaci a potřeby - Rozvoj spolupráce subjektů v ORP - Strategické plánování v OPR (společné projekty, akce, vzdělávání, spolupráce, sdílení dobré praxe)	- Nezájem o vytvoření platformy spolupráce - Zatížení administrativou - Nezájem o řešení některých klíčových témat

Zdroj: vlastní zpracování

V rámci realizace MAP docházelo k aktualizaci jednotlivých SWOT analýz (vždy doplněné popisem změn). Docházelo také ke změnám v oblastech, pro které byly analýzy zpracovávány. Například se jednalo o rozdělení matematické a čtenářské gramotnosti, zařazení nové oblasti neformálního vzdělávání. Pro některé oblasti nebylo již nadále se SWOT analýzami pracováno; jejich body byly zařazeny do jiných oblastí – jednalo se například o oblast partnerství a spolupráce. Dokumenty, které charakterizují všechny změny v průběhu celého období jsou uloženy u realizátora projektu.

V projektu MAP III byly aktualizovány SWOT analýzy v pěti oblastech – čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rovné příležitosti ve vzdělávání, polytechnická výchova a neformální vzdělávání.

V projektu MAP IV dochází ke změně, původní analýzy budou aktualizovány do tří povinných oblastí:

1. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí
2. Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním
3. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

S ohledem na specifika původního nastavení a činnosti v jednotlivých oblastech v území, bylo členy realizačního týmu navrženo zachovat SWOT analýzy pro oblast čtenářské gramotnosti a neformálního vzdělávání. Členové pracovních skupin tento návrh schválili, i když některé aspekty nepovinných analýz budou využity ve SWOT analýzách povinných.

Termíny změn / aktualizace v průběhu jednotlivých projektů MAP:

1. Úvodní SWOT analýzy – říjen 2016
2. Aktualizace MAP II – září 2019, červenec 2020
3. Aktualizace MAP III – duben 2023
4. Současné verze – MAP IV – prosinec 2024

Realizační tým MAP vždy zohledňoval výstupy práce jednotlivých pracovních skupin, tedy i aktualizované SWOT analýzy; například při plánování aktivit implementace, při tvorbě ročních akčních plánů, při přípravě vzdělávacích aktivit pro pedagogy, pro rodiče nebo dalších aktivit spolupráce. Témata SWOT analýz korespondují se zaměřením jednotlivých pracovních skupin.

Hlavním konečným výstupem, který vyplývá ze všech analýz, původních či aktualizovaných, je podpora rozvoje potenciálu a osobnosti každého dítěte a žáka v ORP ve věku do 15 let. Při sestavování priorit byly zohledněny specifické potřeby území, významné tematické oblasti předškolního a základního vzdělávání s vazbou na povinná i zvolená doporučená opatření a principy MAP.

7.2 Aktuální verze analýz pro jednotlivé oblasti

Všechny uvedené verze byly schváleny na jednání ŘV MAP IV v dubnu 2025.

1. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí – *tabulka č. 23*
2. Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním – *tabulka č. 24*
3. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů – *tabulka č. 25*
4. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti – *tabulka č. 26*
5. Neformální vzdělávání – *tabulka č. 27*

Tabulka 23: SWOT analýza – Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí	
Silné stránky	Slabé stránky
- Podpora rozvoje gramotností a odpovídajících kompetencí v rámci ŠVP v jednotlivých oblastech vzdělávání dětí a žáků - Aktivní pedagogové snažící se o podporu MDF, zařazování osvědčených DF na školách s podporou vedení školy - Účast pedagogů na vzdělávání vedoucí k podpoře MDF - Různé formy aktivit na podporu MDF (připravované školami, MAP i dalšími subjekty) - Zapojení žáků do soutěží a mimoškolních aktivit s podporou MDF - Spolupráce škol s dalšími subjekty (knihovny, DDM, NNO) vedoucí k rozvoji KK u dětí a žáků	- Nedostatek stabilní finanční podpory pro zařazení MDF do výuky - Nedostatečný zájem o začlenění MDF do výuky v některých školách - Nekoncepčnost zavádění MDF v některých školách jako celku na úrovni školy - Uspokojení pedagogických sborů se současnou situací na školách - Únava pedagogů plynoucí z různých faktorů - Nepřehledná situace v informovanosti škol
Příležitosti	Hrozby
- Nastavení jasné vize ve školách, podpora nadřízených orgánů - Zajištění správného klimatu v pedagogickém sboru, wellbeing - Zařazení osvědčených i inovativních metod a forem do výuky - Podpora badatelské, projektové výuky a metod kreativního myšlení - Cílené další vzdělávání PP (i asistentů) a sdílení dobré praxe - Zajištění vhodného materiálně-technického vybavení pro zavádění MDF - Příprava metodických materiálů pro pedagogy pro praktické využití - Zařazení různých metod do práce s předškolními dětmi - Tematická setkávání PP, propojování jednotlivých disciplín - Zaměření na rozvoj kompetencí i v dalších oblastech (polytechnika, EVVO, robotika, aj.) - Rozvoj spolupráce také mimo školní výuku, uplatňování znalostí pro praktické využití	- Problémy vyplývající z nedostatečné spolupráce pedagogů při výuce na jednotlivých školách - Zvyšující se rozdíly ve znalostech jednotlivých žáků - Nedostatečné kompetence některých pedagogů - Nedostatečná motivace PP při zařazování MDF do výuky - Nepředvídatelné situace ve vzdělávání (výuka v online prostředí, domácí vzdělávání)

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 24: SWOT analýza – Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním	
Silné stránky	Slabé stránky
- Existence mateřských škol ve všech obcích - Snaha zřizovatelů o řešení situace s počty míst na školách a školkách v území - Podpora bezproblémového přechodu dětí z MŠ na ZŠ, z malotřídních škol na úplné - Začleňování dětí se SVP do vzdělávání - Vhodné přizpůsobování obsahu vzdělávání, forem a metod v souladu se specifiky a potřebami dětí a žáků - Aktivity ve školkách i školách organizovány pro všechny děti/žáky (finančně dostupné většině z nich) - Kvalitní práce pedagogických pracovníků s dětmi/žáky i jejich rodiči - Zapojení asistentů ve školách - Zájem OSPOD o spolupráci se školami v území	- Nedostatek odborníků a speciálních pracovníků na některých školách (školní psycholog, speciální pedagog, logoped) - Nedostatek vhodných pomůcek pro výuku na některých školách - Chybějící individuální přístup pedagoga k žákovi s SVP - Riziko syndromu vyhoření pedagogů v důsledku práce s heterogenními skupinami - Neznalost práce s nadanými žáky - Velký počet dětí/žáků ve třídách - Větší administrativa na úkor práce s dětmi - Neadekvátní očekávání rodičů od inkluzivního vzdělávání - Vzrůstající podíl žáků se SVP v ZŠ i MŠ
Příležitosti	Hrozby
- Zajištění dostatečného materiálně-technického vybavení ve školkách i školách - Další vzdělávání pedagogických pracovníků (zvýšení odbornosti asistentů) a sdílení dobré praxe v ZŠ v rámci práce s HS - Spolupráce mateřských škol a základních škol napříč všemi oblastmi, sdílení dobré praxe, setkávání vedoucích pracovníků - Očekávané systémové změny - Šablonové projekty a jiné dotační příležitosti jako zdroj finanční podpory škol a školek - Zařazení různých finančně dostupných aktivit do výuky žáků i jejich mimoškolní činnosti, do práce s předškolními dětmi - Nové výukové i alternativní metody při práci s dětmi	- Rostoucí počet dětí se SVP - Nárůst počtu žáků s rizikovými projevy v chování a s psychiatrickými diagnózami, absence jejich systémové podpory - Stereotypy při výuce (v metodách a formách) u některých PP - Negativní postoj PP k inkluzi - Problémy vyplývající z nedostatečné spolupráce pedagogů při výuce na jednotlivých školách a při přechodu žáků mezi školami - Nebezpečí vzniku syndromu vyhoření u části PP související s výukou heterogenních skupin - Nedostatek finančních možností na přípravu aktivit (programy, projekty) - Nedostatečná motivace cílových skupin (dětí, žáci, rodiče, PP, asistenti) pro změny ve výuce - Nedostatek ostatních pracovníků (na škole – psycholog, logoped) a nedostatečná kapacita speciálních pracovišť (PPP) - Nepředvídatelné situace ve vzdělávání (např. výuka v online prostředí)

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 25: SWOT analýza – Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů	
Silné stránky	Slabé stránky
- Podpora rozvoje gramotností a odpovídajících kompetencí v rámci ŠVP - Spolupráce s dalšími subjekty v území i mimo něj - Účast pedagogů na vzdělávání, a to jak v základních, tak mateřských školách a DDM - Využívání finančních zdrojů jako podpora vzdělávání pedagogů - Digitální kompetence pracovníků na kvalitní úrovni	- Kumulace pedagogů v různých funkcích na školách (především na malotřídkách) - Nezájem části škol / pedagogů o aktivity nabízené různými subjekty - Nezájem části pedagogů o vzdělávání, případnou změnu - Nedostatečné kompetence některých pedagogů pro některé činnosti učitele - Nedostatečné zaměření vzdělání na rozvoj kompetencí žáků vhodných pro jejich život
Příležitosti	Hrozby
- Nabídka vzdělávání CS v oblasti funkčních inovativních metod a využití informačních technologií - Využívání dostupných finančních zdrojů a projektů v této oblasti - Další vzdělávání pedagogických pracovníků (i asistentů) a sdílení dobré praxe - Tematická setkávání PP i dalších pracovníků ve školství - Rozvoj kompetencí v různých oblastech (komunikace s rodiči, polytechnická výchova, EVVO, robotika, práce s nadanými) - Osvěta v oblasti wellbeingu - Školní parlamenty do více škol v SO ORP - Podpora vzdělávání žáků a jejich kompetencí pro 21. století - Spolupráce škol a předávání informací s cílem rozvoje kompetencí dětí a žáků	- Nedostatečná motivace cílových skupin (vedoucí pracovníci, vyučující, asistenti) k realizaci změn - Vyhoření PP, jejich přetěžování - Nekoncepční přístup a neustále změny ze strany MŠMT - Nepředvídatelné situace ve vzdělávání (např. výuka v online prostředí)

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 26: SWOT analýza – Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti

Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	
Silné stránky	Slabé stránky
- Podpora rozvoje gramotností a odpovídajících kompetencí v rámci ŠVP na jednotlivých školách - Fungující knihovny v některých MŠ i ZŠ - Různé formy aktivit na podporu čtenářství dětí a žáků (čtenářské kroužky a kluby některých školách) - Spolupráce s knihovnami - Účast pedagogů na vzdělávání - Využívání prožitkových metod práce, RWCT, propojení ČG se zvyky v mikroregionu v některých školách - Aktivita MAP v území podporující rozvoj ČG	- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj gramotnosti - Nezájem některých žáků o čtení, rodičů o spolupráci se školou v oblasti čtenářství - Nedostatečné začlenění metod pro rozvoj ČG do výuky některých škol - Nezájem části škol / pedagogů o aktivity nabízené různými subjekty – uspokojení se stávající situací
Příležitosti	Hrozby
- Uspořádání projektů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti - Začlenění předčtenářské gramotnosti do práce s dětmi v mateřských školách - Integrace prvků čtenářské gramotnosti do ostatních předmětů - Další vzdělávání pedagogických pracovníků (i asistentů) a sdílení dobré praxe - Příprava nabídky aktivit pro děti a žáky, zvýšení jejich motivace - Zapojení dalších subjektů (knihoven, knihkupectví a rodičů) do rozvoje čtenářství dětí a žáků - Podpora mimoškolních aktivit - Dostatek a přístupnost vhodných a zajímavých knih - Revize školních knihoven - Tipy na novější tituly, jejich zařazení do práce s dětmi - Pomoc školám se zařízením školních knihovniček	- Nedostatek peněz pro financování nákupu knih i organizování akcí - Nevhodné prostory pro školní i obecní knihovny v některých obcích a školách - Nedostatečná motivace cílových skupin (děti, žáci, jejich rodiče, vyučující) - Nepředvídatelné situace ve vzdělávání (např. výuka v online prostředí) - Slabá (žádná) podpora dětí s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní - Projevující se různé problémy při výuce (nevřešené logopedické problémy, děti s OMJ, nadměrné užívání ICT žáky jako negativní vliv na schopnost komunikace)

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 27: SWOT analýza – Neformální vzdělávání

Neformální vzdělávání	
Silné stránky	Slabé stránky
- Fungující systém neformálního vzdělávání v SO ORP - Podpora rozvoje neformálního vzdělávání ze stran většiny obcí v SO ORP - Fungující školní družiny při základních školách s různorodou nabídkou aktivit - Nabídka aktivit v DDM Slavkov u Brna - Různé formy podpory volnočasových aktivit pro děti ve školách (kroužky a kluby na některých školách) - Spolupráce organizací, spolků s dalšími subjekty (knihovny, spolky) - Soukromé subjekty nabízející volnočasové aktivity - Velký zájem dětí o volnočasové aktivity - Nabídka aktivit pro maminky s dětmi - Nabídka podpory neformálního vzdělávání ze strany MAP (činnosti vedoucích, aktivit pro ŠD)	- Nedostatek stabilní finanční podpory pro jednotlivé subjekty - Nedostatek volnočasových aktivit pro určité věkové skupiny dětí, pro určité aktivity - Menší nabídka aktivit v některých obcích - Malá kapacita atraktivních aktivit, převis poptávky ze strany dětí
Příležitosti	Hrozby
- Projekty zaměřené na podporu NNO a jejich spolupráci - Další vzdělávání vedoucích - Sdílení dobré praxe mezi jednotlivými organizacemi, spolupráce mezi obcemi - Zvýšení nabídky aktivit různého charakteru pro děti v jejich volném čase - Zapojení dalších subjektů (knihoven, firem, DSO, MAS) - Podpora mimoškolních aktivit obcemi - Větší propagace akcí	- Nedostatek peněz pro financování aktivit - Nevhodné nebo chybějící prostory - Absence vedoucích, organizátorů - Nedostatečná motivace rodičů při spolupráci s vedoucími - Zvyšující se náklady na volnočasové aktivity pro děti

Zdroj: vlastní zpracování

8. Přílohy

Příloha 1: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Údaje o obci	Údaje o obci	Údaje o obci
Název: Bošovice Počet obyvatel: 1 259 MŠ: ano ZŠ: ano, malotřídní Web: www.obec-bosovice.cz	Název: Kobeřice u Brna Počet obyvatel: 715 MŠ: ano ZŠ: ano, malotřídní Web: www.kobericeubrna.cz	Název: Otnice Počet obyvatel: 1 591 MŠ: ano ZŠ: ano Web: www.otnice.cz
Název: Heršpice Počet obyvatel: 920 MŠ: ano ZŠ: ano, malotřídní Web: www.herspice.cz	Název: Křenovice Počet obyvatel: 2 057 MŠ: ano ZŠ: ano Web: www.obec-krenovice.cz	Název: Slavkov u Brna Počet obyvatel: 7 169 MŠ: ano ZŠ: ano Web: www.slavkov.cz
Název: Hodějice Počet obyvatel: 1 105 MŠ: ano ZŠ: ano, malotřídní Web: www.hodejice.cz	Název: Lovčičky Počet obyvatel: 738 MŠ: ano ZŠ: ne Web: www.lovckicky.cz	Název: Šaratice Počet obyvatel: 1 065 MŠ: ano ZŠ: ano Web: www.saratice.cz
Název: Holubice Počet obyvatel: 1 766 MŠ: ano ZŠ: ano, malotřídní Web: www.holubiceou.cz	Název: Milešovice Počet obyvatel: 711 MŠ: ano ZŠ: ano, malotřídní Web: www.milesovice.cz	Název: Vážany nad Litavou Počet obyvatel: 759 MŠ: ano ZŠ: ne Web: www.vazanynadlitavou.cz
Název: Hostěrádky-Rešov Počet obyvatel: 834 MŠ: ano ZŠ: ne Web: www.hosteradky-resov.cz	Název: Němčany Počet obyvatel: 827 MŠ: ano ZŠ: ano, malotřídní Web: www.nemcany.cz	Název: Velešovice Počet obyvatel: 1 269 MŠ: ano ZŠ: ano, malotřídní Web: www.velesovice.cz
Název: Hrušky Počet obyvatel: 756 MŠ: ano ZŠ: ano, malotřídní Web: www.obec-hrusky.cz	Název: Nížkovice Počet obyvatel: 789 MŠ: ano ZŠ: ano, malotřídní Web: www.nizkovice.cz	Název: Zbýšov Počet obyvatel: 730 MŠ: ano ZŠ: ne Web: www.obec-zbysov.cz

Zdroj: vlastní zpracování, počty obyvatel k 1. 1. 2024

Příloha 2: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích od roku 2013 do roku 2024

Obec	Počet obyvatel k 1. 1.				Pohyb obyvatel
	2013	2018	2023	2024	2013–2024
Bošovice	1 171	1 214	1 273	1 259	+ 88
Heršpice	769	853	910	920	+ 151
Hodějnice	926	1 036	1 105	1 105	+ 179
Holubice	1 008	1 298	1 705	1 766	+ 758
Hostěrádky-Rešov	834	845	846	834	0
Hrušky	782	771	750	756	– 26
Kobeřice u Brna	677	722	723	715	+ 38
Křenovice	1 895	1 947	2 020	2 057	+ 162
Lovčičky	601	705	746	738	+ 137
Milešovice	679	682	680	711	+ 32
Němčany	744	785	811	827	+ 83
Nížkovice	679	696	766	789	+ 110
Otnice	1 503	1 586	1 587	1 591	+ 88
Slavkov u Brna	6 224	6 647	7 167	7 169	+ 945
Šaratice	1 022	1 046	1 062	1 065	+ 43
Vážany nad Litavou	698	725	766	759	+ 61
Velešovice	1 245	1 265	1 238	1 269	+ 24
Zbýšov	598	680	722	730	+ 132

Zdroj: ČSÚ - www.czso.cz

Příloha 3: Analýza ukazatelů ovlivňujících vzdělávání dětí

Sledovaný ukazatel		Stav v %	
		ORP Slavkov u Brna	Průměr ČR
Destabilizující chudoba	Rodiče v exekuci (odhad 2022)	6,9	13,2
	Mnohočetné exekuce (2017)	3,0	5,5
	Děti v exekuci	0,0	0,3
	Děti v bytové nouzi	0,2	1,0
Vzdělávací neúspěšnost	Nedokončování ZŠ	1,5	3,8
	Propadání v ZŠ	1,6	1,4
	Ukončení PŠD v 8. třídě	1,5	3,1
	Ukončení PŠD v 7. třídě	0,0	0,7
	Podíl žáků s neomluvenými hodinami	0,7	1,9

Zdroj: PAQ Research – ORP Slavkov u Brna, analytická zpráva

Příloha 4: Seznam mateřských škol v SO ORP Slavkov u Brna

	Název školy	REDIZO	MŠ spojena se ZŠ	Zřizovatel
1	Křesťanská mateřská škola Karolínka ve Slavkově u Brna	691002134	Ne	Československá provincie Chudých školských sester Naší Paní
2	Mateřská škola a Základní škola Heršpice, okres Vyškov, p. o.	600125971	Ano	obec Heršpice
3	Mateřská škola Hodějvice, okres Vyškov, p. o.	600124746	Ne	obec Hodějvice
4	Mateřská škola Hostěrádky-Rešov, okres Vyškov, p. o.	600125122	Ne	obec Hostěrádky-Rešov
5	Mateřská škola Lovčičky - p. o.	600125009	Ne	obec Lovčičky
6	Mateřská škola Vážany, okres Vyškov, p. o.	600125327	Ne	obec Vážany nad Litavou
7	Mateřská škola Zbýšov, okres Vyškov, p. o.	600124860	Ne	obec Zbýšov
8	Mateřská škola Zvídálek, Komenského nám. 495, Slavkov u Brna, p. o.	600125360	Ne	obec Slavkov u Brna
9	Základní škola a Mateřská škola Bošovice, okres Vyškov, p. o.	600125505	Ano	obec Bošovice
10	Základní škola a mateřská škola Holubice, okres Vyškov, p. o.	600125769	Ano	obec Holubice
11	Základní škola a Mateřská škola Kobeřice u Brna, okres Vyškov, p. o.	600125581	Ano	obec Kobeřice u Brna
12	Základní škola a Mateřská škola Křenovice, okres Vyškov	600125858	Ano	obec Křenovice
13	Základní škola a Mateřská škola Milešovice, okres Vyškov, p. o.	600125629	Ano	obec Milešovice
14	Základní škola a Mateřská škola Němčany, okres Vyškov, p. o.	600125645	Ano	obec Němčany
15	Základní škola a Mateřská škola Nížkovice, okres Vyškov, p. o.	600125670	Ano	obec Nížkovice
16	Základní škola a Mateřská škola Velešovice, p. o.	600125742	Ano	obec Velešovice
17	Základní škola a Mateřská škola, Hrušky, okres Vyškov, p. o.	600125572	Ano	obec Hrušky
18	Základní škola a Mateřská škola, Otnice, okres Vyškov	600125866	Ano	obec Otnice
19	Základní škola a mateřská škola, Šaratice, okres Vyškov	600126030	Ano	obec Šaratice

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 5: Seznam základních škol v SO ORP Slavkov u Brna

	Název školy	REDIZO	ZŠ spojena s MŠ	typ ZŠ	Zřizovatel (obec)
1	Mateřská škola a Základní škola Heršpice, okres Vyškov, p. o.	600125971	ano	MaZŠ	Heršpice
2	Základní škola a Mateřská škola Bošovice, okres Vyškov, p. o.	600125505	ano	MaZŠ	Bošovice
3	Základní škola a mateřská škola Holubice, okres Vyškov, p. o.	600125769	ano	MaZŠ	Holubice
4	Základní škola a Mateřská škola Kobeřice u Brna, okres Vyškov, p.o.	600125581	ano	MaZŠ	Kobeřice u Brna
5	Základní škola a Mateřská škola Křenovice, okres Vyškov	600125858	ano	ÚZŠ	Křenovice
6	Základní škola a Mateřská škola Milešovice, okres Vyškov, p. o.	600125629	ano	MaZŠ	Milešovice
7	Základní škola a Mateřská škola Němčany, okres Vyškov, p. o.	600125645	ano	MaZŠ	Němčany
8	Základní škola a Mateřská škola Nížkovice, okres Vyškov, p. o.	600125670	ano	MaZŠ	Nížkovice
9	Základní škola a Mateřská škola Velešovice, p. o.	600125742	ano	MaZŠ	Velešovice
10	Základní škola a Mateřská škola, Hrušky, okres Vyškov, p. o.	600125572	ano	MaZŠ	Hrušky
11	Základní škola a Mateřská škola, Otnice, okres Vyškov	600125866	ano	ÚZŠ	Otnice
12	Základní škola a mateřská škola, Šaratice, okres Vyškov	600126030	ano	ÚZŠ	Šaratice
13	Základní škola Hodějice, okres Vyškov	600125556	ne	MaZŠ	Hodějice
14	Základní škola Komenského Slavkov u Brna, p. o.	600125882	ne	ÚZŠ	Slavkov u Brna
15	Základní škola Tyršova Slavkov u Brna, p. o.	600125891	ne	ÚZŠ	Slavkov u Brna
16	Základní škola, Malinovského 280, Slavkov u Brna, p. o.	650072031	ano	ZŠ a SZŠ	Jihomoravský kraj

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 6: Strategické plány obcí v ORP Slavkov u Brna

Název obce	Název dokumentu	Zdroj dokumentu
Bošovice	Program rozvoje obce Bošovice na roky 2021–2027	https://www.obec-bosovice.cz/program-rozvoje-obce
Heršpice	Program rozvoje obce Heršpice na období 2022–2028	https://www.herspice.cz/urad-2/dokumenty-1/program-rozvoje-obce-herspice/
Hodějnice	Program rozvoje obce Hodějnice na období 2021–2027	https://www.hodejnice.cz/urad/dokumenty-1/?search=program+rozvoje+obce&jdi=&kateg=0
Holubice	Program rozvoje obce Holubice na období let 2016–2021, dodatek k programu do roku 2023	https://holubiceou.cz/cs/obecn%C3%AD-%C3%BA%C5%99ad/program-rozvoje-obce/
Hostěrádky-Rešov	Program rozvoje obce Hostěrádky-Rešov na období let 2015–2020	www.obcepro.cz/publikovane-dokumenty
Hrušky	Program rozvoje obce Hrušky na období 2023–2029	https://www.obec-hrusky.cz/urad/planovaci-dokumenty/
Kobeřice	Program rozvoje obce Kobeřice u Brna na období 2023–2027	https://kobericeubrna.cz/o-obci/program-rozvoje-obce
Křenovice	Strategie rozvoje obce Křenovice na období 2021–2028	https://www.obec-krenovice.cz/strategicky-plan-rozvoje-obce/
Lovčičky	Strategický plán rozvoje obce Lovčičky	https://www.lovcicky.cz/urad/dokumenty-zastupitelstva-obce/
Milešovice	Program rozvoje obce Milešovice na období 2017–2023	https://www.milesovice.cz/resources/upload/U1322_Program%20rozvoje%20obce%20Milesovice.pdf
Němčany	Program rozvoje obce Němčany na období 2021–2027	https://www.nemcany.cz/urad/dokumenty/program-rozvoje-obce-nemcany/
Nížkovice	Program rozvoje obce Nížkovice na období let 2021–2027	https://nizkovice.cz/clanky/navrh-programu-rozvoje-obce-na-obdobi-2021-2027/#obsah
Otnice	Program rozvoje obce Otnice na období let 2015–2020	https://www.otnice.cz/program-rozvoje-obce
Slavkov u Brna	Koncepce rozvoje školství ve Slavkově u Brna z pohledu zřizovatele 2022+	x
Šaratice	Program rozvoje obce Šaratice na období let 2015–2020 s platností prodlouženou do 31. 12. 2023	https://www.saratice.cz/program-rozvoje-obce-saratice-2015-2020-2
Vážany nad Lit.	Program rozvoje obce Vážany nad Litavou na období let 2015–2020	www.obcepro.cz/publikovane-dokumenty
Velešovice	Program rozvoje obce Velešovice na období 2022–2030	https://www.velesovice.cz/program-rozvoje-obce-na-obdobi-2022-2030/ms-8541
Zbýšov	Program rozvoje obce Zbýšov na období 2024–2030	https://www.obeczbysov.cz/vismo/osnova.asp?id_org=19212&id_osnovy=4701&n=program%20rozvoje%20obce%20Zbysov%20na%20obdobi%202024%202030&p1=3291

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 7: MAP rozvoje vzdělávání v SO ORP – přehled vybraných aktivit

- Nové metody ve čtenářské gramotnosti – workshop pro pedagogy a knihovnice
- První pomoc u dětských úrazů – praktický seminář pro pedagogické pracovníky
- Věda baví předškoláky – praktická lekce pro předškoláky v SO ORP
- Děti a kyberšikana – seminář pro dospělé i pro žáky ZŠ
- Představujeme výtvarné techniky – ukázkový workshop pro pedagogy
- Muzikoterapie – hudební objevování pro děti a rodiče
- Den řemesel – projektová dopoledne pro žáky ZŠ
- Zahrada přírodního stylu – exkurze do školních zahrad v SO ORP
- Doporučuji knihu – výstava dětských knih pro rodiče
- Reedukační skupiny – seminář pro pedagogy
- Jak na elektrohrátky? - Ukázková hodina kroužku pro vedoucí
- Přijďte za pejskem do knihovny – děti a prarodiče společně v knihovně
- Život s dětmi s ADHD – seminář pro rodiče a pedagogy
- Autorské čtení – ukázková hodina pro děti s autorkou Petrou Braunovou

Příloha 8: MAP II rozvoje vzdělávání v SO ORP – přehled vybraných aktivit

Název aktivity KA Implementace	Ukázky akcí
Den s inkluzí	Žijí mezi námi a nevidí a neslyší, Vodící pes – můj kamarád (workshopy pro žáky)
Rozvíjíme rodičovské kompetence	Výchova chlapců, Knižní novinky pro děti, Základní první pomoc u nejčastějších dětských úrazů, Logopedie na doma (semináře pro rodiče)
Přegramotnosti ve školkách	Čteme předškolním dětem, Čtverec, obdélník a jeho kamarádi, Knižka pro Lucinku – programy pro děti
Technika a příroda nás baví	S robotem do pohádky, Ptáci na jaře, Hřebíčky a kladívko – programy pro děti
Setkáváme se	Využití investic do digitalizace mateřinek, Čteme s nečtenáři, VIDA ve Slavkově, Jak přistupovat k dítěti s problematickým chováním – setkávání na různá témata
Podpora čtenářské gramotnosti ve spolupráci s místními knihovnami	Čtenářské výzvy, Besedy se spisovatelkou Březinovou, Komiksová soutěž pro žáky, Regionální čítanka, Březen – měsíc malých čtenářů, Komiksové díly s D. Vydrou
Využívání názorných pomůcek při výuce matematiky	Výměnný fond matematických pomůcek, Soutěžíme s Papouščí ZOO, Mobilní herna – deskové hry
Síťování aktérů v oblasti rozvoje gramotností a kompetencí žáků	Čtení baví nás i děti, I v matematice pracujeme s texty, Jak děti rozepsat, Základní první pomoc, Žijeme na Slavkovsku – učíme o Slavkovsku
Bezpečný internet	akce pro žáky i pedagogy: FakeScape, Ema řeší problém, Kyberdítě a jeho síť, Bezpečný internet
Angličtiny se nebojíme	Projektové dny s rodilými mluvčími pro žáky II. stupně
Společně tvoříme regionální interaktivní učebnice Slavkovska	Interaktivní regionální učebnice s doprovodnými aktivitami
Den řemesel	Workshopy pro žáky I. stupně malotřídních škol
V družině je zábava	Putovní Merkur, Naše včely, Ozoboti v naší družině, Záložka pro radost, Deskovky – akce pro děti v ŠD
Využívání polytechnických, elektronických a dalších druhů stavebnic ve výuce a zájmovém vzdělávání	3D tisk, Soutěže pro žáky (Stavíme dům, Technika pro radost), Výroba krmítka, Elektropanel
Aktivity podporující volbu vhodné profese žáků s ohledem na možnosti v území	Miniveletrh povolání, workshopy pro žáky, Zakládáme firmu, Jak spolu s dítětem zvládnout volbu povolání

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 9: Agregovaný seznam potřeb MŠ – konkrétní odpovědi na otázky (2022)

Co se vaší školce povedlo v uplynulých 3 letech v oblasti společného vzdělávání a rovných příležitostí?

- Úspěšně zvládnout inkluzi a začlenit děti se SVP do kolektivů
- Individualizovat vzdělávání pomocí plánování a individuálních potřeb dětí
- Díky využití šablonových projektů začlenit asistentky do vzdělávacího procesu
- Rozvíjet úzkou spolupráci s rodiči dětí se SVP
- Začlenit do výuky děti s odlišným mateřským jazykem a rozšířit jejich českou slovní zásobu

Co by se ve vaší školce v této oblasti mohlo zlepšit?

- Zlepšit komplexní přípravu učitelů v rámci inkluze problematiky
- Najít více prostoru pro individuální přístup k dětem (nedovolují to ale časové možnosti a počty dětí ve třídách)
- Rozšířit ve školce počet center, aktivit, koutků pro děti
- Potřebujeme kvalitnější práci SPL, PPP

Co by se ve vaší školce v této oblasti mohlo zlepšit?

- Vzdělávat pedagogy v oblasti nadaných dětí pro snazší odhalení těchto dětí a jejich cílený rozvoj
- Spolupracovat s poradenskými pracovišti (nejen ze strany školek)
- Snížit počty dětí ve třídách, získat další pedagogické pracovníky (např. pedagogy i na zkrácený úvazek, asistentky)

V čem potřebujete pomoci?

- Rozšířit nabídku časově i „dojezdově“ dosažitelných seminářů v SO ORP Slavkov u Brna (např. ADHD, autismus, mutismus, logopedie)
- Poskytnout sdílení dobré praxe, praktické ukázky činnosti s dětmi s OMJ
- Sdílet zkušenosti z různých oblastí ve školkách

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 10: Projednání výstupů evaluace projektu MAP III včetně návrhů opatření ke zlepšení

Platformy MAP IV (RT, ŘV, PS) projednaly pro účely aktuální analýzy všechna zjištění a doporučení s tím, že se zaměřily na řešení zejména následujících oblastí:

1. Propagovat místní akční plánování v území a jeho aktivity a využívat k tomu různé informační prostředky

Podaktivita 3.2 Zpracování komunikačního plánu a realizace konzultačního procesu projektu MAP IV konkrétně popisuje aktivity vedoucí mimo jiné k podpoře zapojení různých cílových skupin do plánovaných aktivit a k jejich informovanosti. Realizační tým k propagaci a informovanosti pravidelně využívá měsíční elektronickou komunikaci se školami v regionu, webové stránky a facebookový profil projektu i další možnosti (webové stránky jiných subjektů, regionální tisk, servery).

Doporučení: Pokračovat v nastaveném směru.

2. Podpořit zapojení základních a mateřských škol do plánovaných aktivit v území v rámci akčních plánů 2024, 2025

Realizace aktivit Akčního plánu MAP pro rok 2024 ukazuje průběžné zapojení jednotlivých základních a mateřských škol do aktivit během prvního roku projektu. U některých škol je účast pedagogů, případně zájem o aktivity pro děti a žáky menší.

Doporučení: Zaměřit se na podporu zapojení všech škol do plánovaných aktivit, připravit cílenou nabídku pro školy s menším zájmem. Cíleně informovat o aktivitách pedagogů jednotlivých škol.

3. I nadále zjišťovat potřeby v území, věnovat pozornost výstupům ze SWOT analýz, sestavit databázi návrhů aktivit pro následná období z evaluačních šetření jednotlivých cílových skupin a s těmito zjištěními pracovat

V průběhu projektu MAP IV jsou vedeny cílené diskuse (případně jsou kladeny otázky v dotazníkových šetřeních), které směřují ke zjišťování potřeb území z pohledu účastníků aktivit (různých cílových skupin).

Doporučení: Vytvořit databázi těchto návrhů a využívat ji při přípravě dalších akčních plánů, při jednání pracovních skupin, celkově při plánování v území.

4. Snažit se zapojit další osoby (lídry) do aktivní spolupráce v místním akčním plánování v konkrétních oblastech vzdělávání

Realizační tým spolupracuje se členy pracovních skupin x lídry v jednotlivých oblastech vzdělávání, využívá jejich znalosti a schopnosti.

Doporučení: Snažit se zapojit do této činnosti i další pedagogy, odborníky – v některých oblastech se tato činnost daří (např. v PS rovné příležitosti). Rozšířit spolupráci i se zástupci dalších subjektů v území (např. IC Slavkov u Brna).

5. Nadále se věnovat rozvoji spolupráce s dalšími aktéry ve vzdělávání (knihovny, neziskové organizace věnující se dětem, DDM a další subjekty)

Doporučení: Spolupráce je s mnoha aktéry na dobré úrovni, proto je doporučováno v této spolupráci pokračovat. V rámci možností případně i rozšířit spolupráci s dalšími subjekty v území (např. knihovnami).

6. Navázat na již nastavenou podporu rovných příležitostí ve vzdělávání

Tématice rovných příležitostí je věnována pozornost na jednáních pracovní skupiny pro rovné příležitosti s přesahem do činnosti celého MAP. Průběžně jsou vyhodnocovány jednotlivé aspekty této oblasti, je nastavena spolupráce s OSPOD Slavkov u Brna. Do akčních plánů jsou zařazovány vzdělávací aktivity směřující k tématu. Aktivity pro žáky mají označení „příležitost“, jsou tedy přístupny všem dětem a žákům bez rozdílu.

Doporučení: Problematice rovných příležitostí věnovat i nadále pozornost. Je vhodné zaměřit se na další témata, např. nadané děti.

7. Sledovat situaci s případnými změnami RVP a dle zájmu aktérů zařazovat aktivity zaměřené na nové metody a formy práce s dětmi pro rozvoj kompetencí pro 21. století

Realizační tým spolupracuje v rámci možností s IPs Kurikulum a věnuje se tak změnám v RVP. Velká pozornost je věnována předškolnímu vzdělávání a matematice. Vzdělávání pedagogů je nastaveno se zaměřením na nové metody a formy práce, a to jak v AP 2024, tak i 2025 – dle zájmu.

Doporučení: Věnovat se i nadále nastavenému směru, spolupracovat v rámci kurikulární spolupráce s MAPy v okolních SO ORP.

8. Věnovat podporu místně zakotvenému učení, environmentální výchově

V rámci implementace jsou do akčního plánu zařazeny aktivity, které tyto směry podporují. Jedná se například o matematickou soutěž se zaměřením na Papouščí ZOO Bošovice, matematické exkurze s orientací na zajímavosti Slavkovska, literárně-výtvarnou soutěž s orientací na obsah čítanky Slavkovska. Zařazeny jsou také semináře s tématem Slavkovska s podporou interaktivní učebnice pro různé CS. O tyto aktivity je zájem. V oblasti environmentální výchovy se jedná například o programy pro děti v mateřských školách, ve školních družinách, vzdělávání pedagogů.

Doporučení: Zařazovat tyto aktivity i do AP 2025. Podpořit účast cílových skupin na aktivitách propagací ve školách, v místním tisku.

9. Podpořit udržitelnost procesu místního akčního plánování (vypořádání se s riziky, podpořit stálost realizačního týmu, zapojení relevantních aktérů s co nejširší podporou)

Realizační tým zajistí přípravu, projednání a zpracování Akčních plánů MAP pro školní roky 2025/2026, 2026/2027 a 2027/2028. V rámci OP JAK také bude v roce 2025 podána žádost o finanční podporu realizace aktivit akčního plánování MAP V (měla by pokrýt minimálně kalendářní roky 2026-2027). Realizační tým dlouhodobě působí v kompaktním personálním složení, které i v budoucím období bude zachováno. Doporučení a možnosti financování jsou v odborné gesci PS pro financování. Pro případ ukončení podpory místního akčního plánování ze zdrojů OP JAK bude toto včas řešeno vedením Města Slavkov u Brna, které je aktivně zastoupeno v procesu managementu rizik MAP.

Doporučení: Pokračovat v aktivním vyhledávání finančních zdrojů pro akce Akčních plánů MAP ze strany realizačního týmu a PS pro financování. Zajistit aktivní působení týmu pro řízení rizik MAP se zastoupením vedení města Slavkov u Brna. Zainteresované strany MAP budou nadále zastoupeny ve všech platformách (ŘV, PS, pravidelná setkávání klíčových aktérů).

10. Sledovat a vyhodnocovat výstupy, dosažené cíle, hledat další možnosti pro rozvoj místního akčního plánování

Realizační tým průběžně sleduje a vyhodnocuje různé aspekty místního akčního plánování, např. zájem a účast jednotlivých škol a dalších subjektů v procesu i na jednotlivých aktivitách. Dále také nastavené indikátory, případně využívání zdrojů OP VVV.

Doporučení: Pokračovat v nastavené činnosti a vyhodnocovat výstupy. V případě potřeby ihned reagovat na různé aspekty těchto výstupů, hledat nové možnosti řešení.

11. Přenášet do území důležité informace – různým cílovým skupinám na různá témata (projekty, financování, aj.)

Realizační tým na svých webových stránkách průběžně informuje jednotlivé cílové skupiny o dění vztahující se ke vzdělávání, jeho podpoře nejen v území, ale i na republikové úrovni. Využívá různé zdroje, např. informace MŠMT, Středního článku, ČŠI ČR, MAS Slavkovské bojiště, NPI ČR, OP JAK. Snaží se informacemi nezahlcovat, ale spíše informovat cíleně.

Doporučení: Pokračovat v nastaveném směru.

Příloha 11: Aktivita škol a aktivity spolupráce

1. AKTIVITY ŠKOL (MŠ, ZŠ)	
1.1	Děti/žáci a kyberšikana/kyberbezpečnost (bezpečný internet)
1.2	Den s inkluzí
1.3	Technika a příroda nás baví – aktivity pro děti v MŠ
1.4	V družině je zábava – aktivity školních družin
1.5	Využívání pomůcek ve vzdělávání
1.6	Aktivity na rozvoj zdravého životního stylu dětí/žáků
1.7	Projektové dny
1.8	Vzdělávací aktivity (přednášky, workshopy, semináře)
2. AKTIVITY SPOLUPRÁCE	
MŠ/ZŠ ↔ MŠ/ZŠ	
2.1	Setkání ředitelů/ředitelů/vedoucích pracovníků/pedagogů MŠ/ZŠ - sdílení
2.2	Workshopy/podpora polytechniky
2.3	Workshopy/podpora ČG/MG
2.4	Semináře/workshopy zaměřené na témata rovných příležitostí
2.5	Společná divadelní představení, sportovní aktivity
2.6	Společné miniprojekty škol
2.7	Vzdělávací aktivity, workshopy, semináře (různá témata, sdílení zkušeností)
MŠ ↔ ZŠ	
2.8	Společná setkání vedoucích pracovníků MŠ a ZŠ vč. zřizovatelů
2.9	Návštěvy ZŠ dětmi z MŠ
2.10	Semináře/workshopy zaměřené na RP a přechod žáků z MŠ do ZŠ
2.11	Workshopy polytechniky
2.12	Edukační hodiny
2.13	Vzdělávací aktivity
MŠ/ZŠ ↔ knihovny	
2.14	Návštěva knihovny (Městská knihovna Slavkov u Brna, obecní knihovny v obcích ORP Slavkov u Brna, Knihovna K. Dvořáčka Vyškov, knihovny Brno)
2.15	Autorská čtení (čtení v MŠ/ZŠ, knihovnice/rodiče)
2.16	Podpora čtenářské pre-/gramotnosti – sdílení
2.17	Noc s Andersenem
2.18	Literární soutěže a výzvy
MŠ/ZŠ ↔ rodiče a veřejnost	
2.19	Den otevřených dveří v MŠ/ZŠ; ukázkové hodiny
2.20	Vánoční a velikonoční akce/jarmark, dílničky
2.21	Den rodin; Kroužkobraní
2.22	Rodičovské čtení/Čteme s rodiči
2.23	Edukačně-stimulační skupiny
2.24	Vzdělávání rodičů/odborné přednášky
MŠ/ZŠ ↔ různé subjekty (v obcích ORP Slavkov u Brna i mimo Slavkovsko)	
2.25	Aktivity ve spolupráci se spolky (hasiči, myslivci aj.)
2.26	Aktivity ve spolupráci se Zámek Slavkov u Brna – Austerlitz
2.27	Sportovní turnaje/závody v kooperaci s DSO Ždánický les a Politaví
2.28	Preventivní programy Policie ČR
2.29	Environmentální vzdělávací programy: Lipka
2.30	Adaptačně-environmentální pobyty
ZŠ ↔ firmy	
2.31	Veletrh vzdělávání
2.32	Exkurze do firem
2.33	Setkání vedoucích pracovníků škol s účastí místních podniků
ZŠ ↔ SŠ	
2.34	Žijeme na Slavkovsku/veletrh vzdělávání
2.35	Dny otevřených dveří (SŠ Slavkov – Austerlitz, p.o.)
2.36	Veletrh SŠ Vyškov / Den učňovských oborů

9. Seznam použitých zkratk

Zkratka	Vysvětlení
ČG	čtenářská gramotnost
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
DDM	dům dětí a mládeže
DF	didaktické formy
DS	dětská skupina
DSO	dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
ICT	informační a komunikační technologie
JmK	Jihomoravský kraj
KK	klíčové kompetence
MŠ	mateřská škola
MAP	místní akční plán
MAS	místní akční skupina
MaZŠ	malotřídni základní škola
MDF	moderní didaktické formy
MěÚ	městský úřad
MG	matematická gramotnost
MŠMT	ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NO	nezisková organizace
OMJ	odlišný mateřský jazyk
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
ORP	obec s rozšířenou působností
p. o.	příspěvková organizace
PŠD	Povinná školní docházka
PV	polytechnická výchova, vzdělávání
RVP	rámcově vzdělávací plán
RVP PV	rámcově vzdělávací program – předškolní vzdělávání
RVP ZŠS	rámcově vzdělávací program speciálního základního školství
RVP ZV	rámcově vzdělávací program základního školství
RVP ZV LMP	rámcově vzdělávací program základního školství upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením
SD	strategické dokumenty
SLBD	sčítání lidu, bytů a domů
SO	správní obvod
SŠ	střední škola
STEM	označení pro vzdělávání v oborech Science, Technology, Engineering a Mathematic; tj. přírodní vědy, technika, technologie a matematika
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠVP	školní vzdělávací plán
ŠVP PV	školní vzdělávací plán – předškolní vzdělávání
SWOT	analýza silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení
SZŠ	speciální základní škola
ÚZŠ	úplná základní škola
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

10. Seznam tabulek, grafů a obrázků

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vzdělanostní charakteristika – stav v roce 2021.....	9
Tabulka 2: Příslušnost obcí v MAS a DSO	10
Tabulka 3: Dojíždění dětí do 1. ročníků ZŠ.....	14
Tabulka 4: Jednotlivé ZŠ podle charakteristik MŠMT, podle počtu žáků	15
Tabulka 5: Kapacita jednotlivých škol v obcích SO ORP	15
Tabulka 6: Neúplné základní školy v ORP	16
Tabulka 7: Rozložení spádovosti – dojíždění do základních škol od 6. (5.) ročníku.....	17
Tabulka 8: Případný vývoj počtu žáků ve slavkovských školách.....	17
Tabulka 9: Specializované činnosti na základních školách v SO ORP.....	19
Tabulka 10: Počet žáků ZUŠ ve školním roce 2023/2024	21
Tabulka 11: SWOT analýzy školství – strategie školství 2015–2024.....	23
Tabulka 12: Relevantní významné strategické dokumenty.....	29
Tabulka 13: Témata aktivit implementace v MAP II.....	34
Tabulka 14: MAP III – aktualizace priorit.....	35
Tabulka 15: SWOT analýza dotazníkového šetření MŠ v ORP	38
Tabulka 16: SWOT analýza dotazníkového šetření ZŠ v ORP	39
Tabulka 17: SWOT-3 – předškolní vzdělávání a péče (dostupnost a kvalita) – verze 2016.....	43
Tabulka 18: SWOT-3 – MG a ČG v základním školství – verze 2016.....	44
Tabulka 19: SWOT-3 – inkluze – verze 2016.....	44
Tabulka 20: SWOT-3 – polytechnická výchova – verze 2016	44
Tabulka 21: SWOT-3 – pedagogický i nepedagogický pracovník – verze 2016	45
Tabulka 22: SWOT-3 – partnerství a spolupráce – verze 2016.....	45
Tabulka 23: SWOT analýza – Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji KK.....	47
Tabulka 24: SWOT analýza – Rozvoj potenciálu každého žáka,	48
Tabulka 25: SWOT analýza – Podpora pedagogických a didaktických kompetencí	49
Tabulka 26: SWOT analýza – Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti.....	50
Tabulka 27: SWOT analýza - Neformální vzdělávání	51

Seznam grafů

Graf 1: Členění obcí podle počtu obyvatel – 2013, 2018 a 2023.....	7
Graf 2: Hodnota indexu stáří	8
Graf 3: Počet narozených dětí v ORP Slavkov u Brna, 2013–2023	8
Graf 4: Počet dětí ve věku do 1 roku v SO ORP Slavkov u Brna, 2018–2022.....	11
Graf 5: MAS Slavkovské bojiště – cíle a opatření	24
Graf 6: DSO Ždánické les a Politaví – cíle a opatření	25
Graf 7: Slavkov u Brna – prognóza počtu tříletých až pětiletých dětí ve Slavkově u Brna	26

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa SO ORP Slavkov u Brna	6
---	---

11. Seznam příloh

Příloha 1: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	52
Příloha 2: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích od roku 2013 do roku 2024	53
Příloha 3: Analýza ukazatelů ovlivňujících vzdělávání dětí.....	53
Příloha 4: Seznam mateřských škol v SO ORP Slavkov u Brna.....	54
Příloha 5: Seznam základních škol v SO ORP Slavkov u Brna.....	55
Příloha 6: Strategické plány obcí v ORP Slavkov u Brna	56
Příloha 7: MAP rozvoje vzdělávání v SO ORP – přehled vybraných aktivit.....	57
Příloha 8: MAP II rozvoje vzdělávání v SO ORP – přehled vybraných aktivit.....	58
Příloha 9: Agregovaný seznam potřeb MŠ – konkrétní odpovědi na otázky (2022)	59
Příloha 10: Projednání výstupů evaluace projektu MAP III včetně návrhů opatření.....	60
Příloha 11: Aktivity škol a aktivity spolupráce.....	63

